

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

ÅRSREDOVISNING 2021

BOLLEBYGDS KOMMUN

INLEDNING

4. Kommunstyrelsens ordförande har ordet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

5. Den kommunala koncernen
6. Översikt över verksamhetens utveckling
7. Kommunernas ekonomi
8. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
10. Risker
11. Händelser av väsentlig betydelse
12. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
13. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
16. Balanskravsresultatet
16. Förväntad utveckling
17. Väsentliga personalförhållanden

DRIFTREDOVISNING

21. Budgetbeslut m.m. under året
22. Driftredovisning utfall

INVESTERINGSREDOVISNING

25. Investeringsredovisning

FINANSIELLA RAPPORTER, KOMMUNEN

27. Finansiella rapporter, kommunen

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

35. Sammanställda räkenskaper

MÅLUPPFÖLJNING

38. Kommunfullmäktiges mål
41. Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

42. Barn och utbildning
42. Förskola
43. Förskoleklass, grundskola och fritidshem
45. Gymnasieskola
46. Vuxenutbildning
47. Kultur och fritid
48. Område funktionsnedsättning
49. Äldre
50. Stöd till individer och familjer
51. Samhällsbyggnad, inkl. renhållning och VA-verksamheten
53. VA-redovisning
56. Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

REVISIONSBERÄTTELSE

58. Revisionsberättelsen

BILAGA

60. Bilaga

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Nu när jag sitter på min kammare och försöker beskriva året som har gått så har jag svårt att finna ord med positiv innebörd. Som vi alla vet fortsatte pandemin med oförminskad styrka under våren och det var först när vaccinet rullades ut på våren som konsekvenserna av pandemin avstannade något, för att åter ta styrka under hösten.

Pandemin har slagit hårt på det politiska värvet under Bollebygdssalliansens tredje år vid rodret. Den långsiktiga planeringen som skulle ha inletts under 2020 fick åter sättas på vänt. Lyckligtvis vände vi oss tämligen snabbt att arbeta digitalt och flexibelt. På så sätt kunde vi under året ta myrsteg framåt med såväl det långsiktiga planeringsarbetet som finsnickeriet i vardagsvärvet. Det var emellertid mycket som skulle ha satts i verket under året som tyvärr fick läggas åt sidan. Vi får se vad vi hinner med under innevarande år. Nya oroande virusvarianter har börjat dyka upp och tillsammans med situationen i Ukraina ökar åter graden av osäkerhet även för oss i Bollebygd.

Oaktat detta, allt är inte nattsvart. Våra fantastiska medarbetare har gjort ett enastående arbete med att hålla verksamheterna mer än flytande och bistått våra invånare och företagare i sin vardag. För att nämna några saker som skett. Socialförvaltningen har med kloka åtgärder följt den handlingsplan som sattes i verket under 2020, vilket lett till ett mer strukturerat och rättssäkert arbetssätt samt en stärkt finansiell ställning. Utbildningsförvaltningen har initierat grundsärskolan samt lyckats hålla en hög nivå på utbildningen med bibehållet positivt finansiellt resultat. Samhällsbyggnadsförvaltningen har med gedigna insatser drivit fram ett flertal planarbeten, översiktsplanen, lokalresursplanen och lokalisering av skolbyggnationer för att nämna ett fåtal insatser. Kommunstyrelseförvaltningen har fortsatt arbetet med att forma grunden för ett Bollebygd som kan överleva på egen hand. Betänk att alla dessa insatser utförts under en svår pandemi, där väsentliga förutsättningar ändrats från dag till annan. Oerhört starkt jobbat!

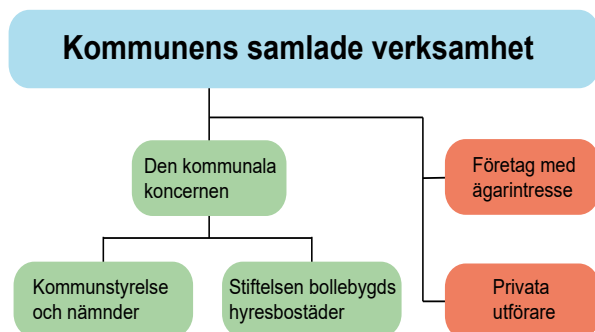
Sammantaget har medarbetarnas insatser medfört att jag idag kan uppfatta att Bollebygds kommun står

starkt både som förvaltning och finansiellt. Oaktat planeringsarbetet är långt ifrån slutfört, har vi nu utmejslat de grundläggande förutsättningarna för att på ett mer välplanerat och långsiktigt sätt stötta de kommunala verksamheter som har behov därav. Vi vill medverka till att Bollebygd blir den kommun som man vill bo och verka i under hela livet. Men som sagt, vi lever med en omvärld där osäkerheterna med pandemin och det internationella läget snabbt kan omkullkasta allt det goda vi uppfattar idag. Jag är dock en optimistisk realist och tror att vi kan få ihop det mesta som saknas under innevarande år så att kommunen därefter kan börja blomstra under både vår och höst.

Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

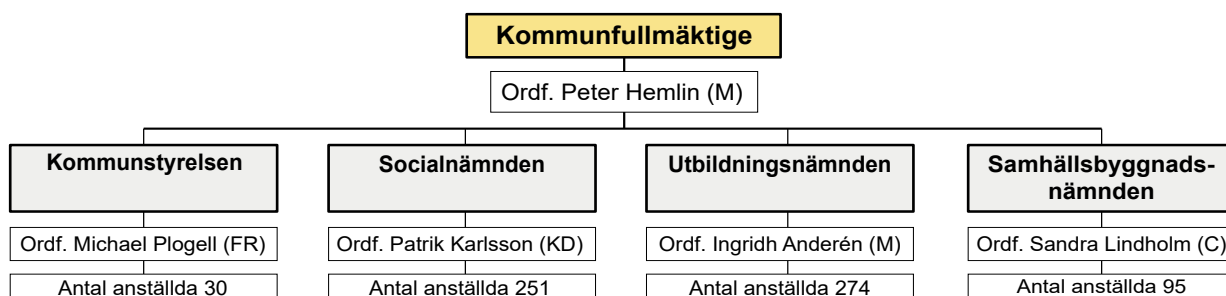

Den kommunala koncernen omfattar Bollebygds kommun samt Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo). Utanför detta finns andra intressenter som privata utförare och kommunala företag där kommunen är delägare, nedan finns en kort beskrivning.

Bollebygd kommuns högsta beslutande organ, kommunfullmäktige, består av 31 ledamöter och 22 ersättare. Efter valet 2018 ändrades majoriteten till Bollebygdsalliansen som består av Folkets röst, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna med tillsammans 16 mandat.

Antal mandat vid val till kommunfullmäktige		
Parti	2015-2018	2019-2022
Folkets röst	2	5
Moderaterna	7	5
Centerpartiet	2	3
Kristdemokraterna	1	2
Liberalerna	1	1
Sverigedemokraterna	5	6
Socialdemokraterna	10	7
Miljöpartiet	2	1
Vänsterpartiet	1	1
Summa	31	31

De fetade siffrorna visar på majoriteten som formades efter valet 2014 och 2018.

Kommunens verksamhet är organiserad under tre nämnder; utbildningsnämnden, socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, samt kommunstyrelsen. Vid sidan av dessa finns även valnämnd, jävsnämnd, överförmyndare och revisionen.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder förvaltar 413 lägenheter belägna i kommunen, samt 12 lokaler och ett äldreboende.

Verksamhetslokaler ägs i första hand av kommunen, undantaget äldreboendet och vissa kontorslokaler för samhällsbyggnadsförvaltningen.

Privata utförare finns främst inom det fria skolvalet, varav Gadden är den största med undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6, skolan finns i Bollebygd. Kommunen har ingen gymnasieskola utan detta köps från främst Borås stad, (utgjorde knappt hälften av gymnasiekostnaderna) men även från Härryda kommun (ca 24 procent). Köpta gymnasieplatser från privata utförare utgjorde ca 19 procent. I övrigt så köps verksamhet inom individ- och familjeomsorgen och LSS-verksamheten avseende vissa typer av boende, placeringar för vård eller daglig verksamhet. Kommunen har infört LOV inom hemtjänsten sedan 2010 men någon extern utförare har inte funnits under 2021.

Kommunen är delägare i Kommuninvest ekonomisk förening. Under 2019 blev kommunen delägare i Gryaab och förvärvade 103 st. aktier vilket motsvarade 1,13 procent av företaget. Totalt är det åtta kommuner som äger företaget varav Göteborgs stads ägarandel utgör ca 70 procent. Gryaab renar främst avloppsvatten. Se mer i avsnittet om VA kringplanerna för kommunens framtida avloppslösning.

Kommunen har samverkan med Borås stad kring socialjour och alkoholtillsyn. Med Marks kommun finns viss samverkan inom GIS och upphandling.

Förbund	Verksamhet	Kostnad 2021, mnkr
Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF)	Räddningstjänst	9,3
Sjuhärads samordningsförbund	Olika rehabiliterande insatser åt arbetslösa eller sjukskrivna invånare	0,2
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	Tillväxt, regional utveckling, infrastruktur och välfärdsfrågor. Business region Borås ingår här.	0,9

Kommunen är medlem i ett antal kommunalförbund, se tabellen ovan.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomiskt resultat 2021

- Det ekonomiska resultatet för kommunen blev ett överskott med 56,4 miljoner kronor (mnkr). Det är hela 51,8 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 4,6 mnkr.
- Nämndernas resultat blev tillsammans ett överskott med 23,4 mnkr.
- Kommunens skatteintäkter blev 14,1 mnkr bättre än budgeterat.
- I resultatet ingår reavinster från tomtförsäljningar med 9,9 mnkr netto.
- Resultatet för kommunen motsvarade 9,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens mål om ett resultat på 3 procent över mandatperioden 2019-2022 kommer med all sannolikhet att nås.
- Resultatet för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder blev 2,5 mnkr. Resultatet för kommunkoncernen blev 58,4 mnkr efter att interna mellanhavanden exkluderats.

10-årig översikt kommunen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utdebitering, skatt, kr	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59
Årets resultat ¹ , mnkr	3,2	8,8	6,9	21,3	37,6	33,3	27,0	2,2	20,0	56,4
Årets resultat ¹ , kr/invånare	377	1 029	801	2 423	4 134	3 593	2 863	232	2 092	5 855
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	355,7	377,4	400,8	405,3	426,9	468,2	500,1	548,4	560,9	568,4
Verksamhetens nettokostnader, % av skatteintäkter och gen.statsbidr.	96,8%	97,6%	97,6%	94,1%	91,5%	93,3%	95,9%	98,9%	96,5%	90,8%
Nettoinvesteringar, mnkr	45,3	25,6	42,1	29,2	91,5	66,2	47,3	27,1	21,9	27,9
Självfinansieringsgrad, (samtl invest.) %	36%	95%	56%	130%	62%	81%	109%	101%	215%	302%
Eget kapital, mnkr	159	168	175	196	234	267	297	299	319	376
Soliditet enl. balansräkningen, %	39	39	40	41	44	44	46	47	50	58
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser, %	2	2	5	9	16	20	23	25	28	37
Långfristiga skulder, mnkr	157	157	157	183	183	213	213	196	161	103
Långfristiga skulder, kr/invånare	18 455	18 337	18 146	20 798	20 105	22 997	22 595	20 621	16 831	10 715
Antal anställda, tills vidare	480	492	492	513	561	581	630	634	641	650
Befolkningen	8 507	8 562	8 652	8 799	9 102	9 262	9 427	9 495	9 544	9 634

¹Årets resultat, efter finansiella poster.

10-årig översikt, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

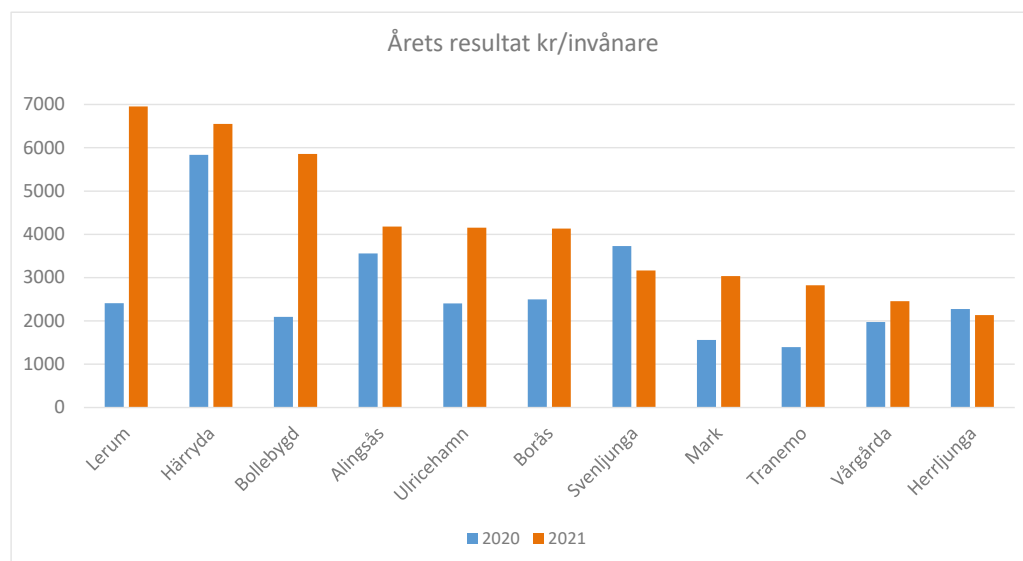
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat, mnkr	7,7	3,5	4,0	3,2	2,4	4,0	1,0	0,2	2,5	2,5
Hyresintäkter, mnkr	32,6	32,8	33,1	32,8	37,6	37,6	37,6	39,0	40,7	43,8

Kommunernas ekonomi

Inför 2021 var osäkerheten stor i kommunsektorn hur ekonomin skulle utvecklas till följd av pandemin. Men staten har skjutit till tillfälliga statsbidrag under året och skatteunderlaget har utvecklats bättre än förväntat. Tack vare en mycket stor börsuppgång (Stockholmsbörsen steg med 35 procent under 2021) så ledde även det till stora finansiella intäkter för kommunerna eftersom värdeökningarna ska resultatföras. Kommunernas totala resultat hamnade preliminärt på 45,8 miljarder kronor. Om man exkluderar de finansiella posterna, blev resultatet 38,2 miljarder, det är detta som benämns verksamhetens resultat. Det var 8,3 miljarder högre än 2020. Skatteintäkterna ihop med de generella statsbidragen ökade med 5,0 procent medan nettokostnaderna ökade med 3,8 procent. Resultatet utgjorde 7,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är siff-

Av landets 290 kommuner var det endast fyra som hade ett negativt resultat. Sett till resultat per invånare var det i genomsnitt 4 104 kr. Bollebygds resultat på 5 855 kr var plats 47 i landet och plats tio i länet.

Det finns alltså flera engångseffekter som förklarar de höga resultaten 2021, och också 2020. Därför är det svårt att skala upp den löpande verksamheten genom alltför stora ambitionsökningar. Kommunerna har fortsatt stora investeringsbehov och för att slippa låna till alla investeringar så krävs ett överskott i ekonomin. Under 2022 är osäkerheten dessutom stor till följd av kriget i Europa. Se mer om det i avsnittet om förväntad utveckling.

Kommunernas resultat i kr/invånare har ökat för de allra flesta kommuner jämfört med 2020.

ror som signalerar en mycket god ekonomi. Bakom siffrorna döljer sig dock det faktum att kommunerna har dragit ner på en hel del verksamhet till följd av pandemin. Sjukfrånvaron har varit stor och det har varit svårt att få in vikarier. Samtidigt har staten ersatt en stor del av sjuklönekostnaderna. Kostnaderna har inom en del verksamheter varit lägre 2021 än 2020. Det låga ränteläget har bidragit till låga räntekostnader. Många kommuner som finns nära storstäderna har också kunnat sälja tomtmark genom sin exploateringsverksamhet och gjort reavinsten för det.

² Alla uppgifter om kommunernas resultat, bortsett från Bollebygd, är preliminära. Eventuella ändringar bör dock inte bli mer än marginella på totalen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Demografiska förändringar

Befolkningen har under året ökat med 90 personer eller 0,9 procent. Det är något högre än landets befolkningsökning som var på 0,7 procent.

Antal födda var 104 stycken vilket var något mer än tidigare år. Antalet födda har varit ganska konstant de senaste tio åren och har varierat mellan 87-104 stycken. Antal döda var 77 stycken vilket var ungefär som genomsnittet under de senaste tio åren.

In- och utflyttningarna varierar en hel del från år till år och beror på när olika byggprojekt är avslutade. Årets inflyttningar var något lägre än snittet under de senaste åren. Antal utflyttade var ungefär som snittet.

Antal invandrade var 56 stycken och utvandrade var 29 stycken. Detta var ungefär som tidigare år. Invandringsnettot har legat på 27 i snitt för de senaste tio åren.

Den åldersgrupp som ökade mest under året var gruppen äldre seniorer som ökade med 41 stycken. De yngre seniorerna och de äldsta har däremot minskat i antal. Antal barn i förskoleåldrarna och i de yngre skolåldrarna har också minskat.

Kommunen har gjort två befolkningsprognoser, med olika antaganden, vid ingången av 2022 för att se befolkningsutvecklingen de kommande tio åren. En av prognoserna baseras på de historiska trenderna där t.ex. flyttnettot prognosticeras till 69 personer per år. (Snittet de senaste fem åren var 60 stycken.) Då skulle kommunen ha en befolkningsökning på 354 personer fram till 2026 och 708 personer fram till 2031. Antal invånare skulle vara 10 342 stycken vid utgången av 2031.

Förändringen i de olika befolkningsgrupperna syns i tabellen nedan. Den andra varianten av befolkningsprognos baseras även på antaganden kring ganska omfattande byggnation och är mer osäker.

	2020	2021
Antal invånare början av året	9 495	9 544
Antal födda	+92	+104
Antal döda	-93	-77
Födelsenetto	-1	+27
Inflyttning	+615	+574
Utflyttning	-577	-540
Flyttnetto	+38	+34
Invandring	+38	+56
Utvandring	-28	-29
Invandringsnetto	+10	+27
Justeringar ¹	+2	+2
Antal invånare slutet av året	9 544	9 634

¹Justeringar är förändringar som beror på händelser som rapporterats i efterband till SCB.

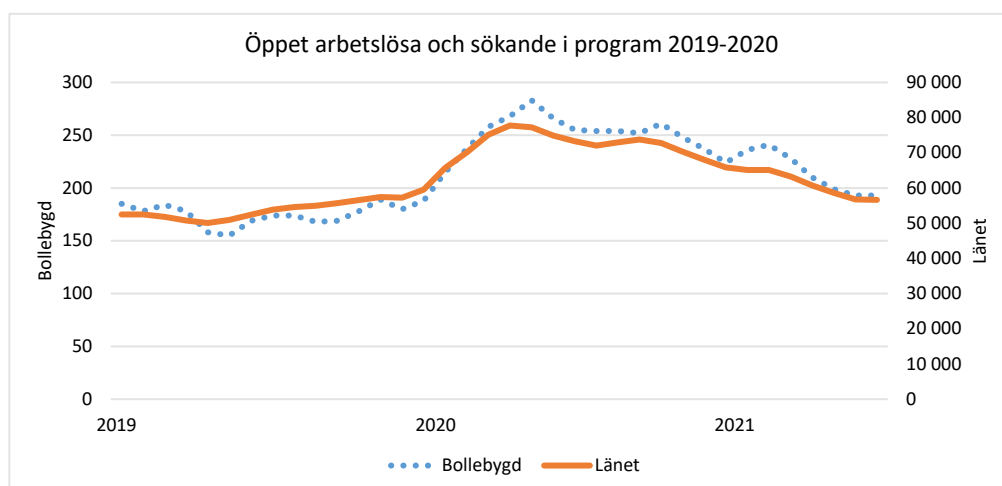
Aldrar	Grupp	Antal invånare dec 2020	Antal invånare dec 2021	Förändring 2021-2020	Prognos 2026, förändr mot 2021	Prognos 2031 förändr mot 2021
0	Nyfödd	93	108	+15	-14	-6
1-5	Förskola	576	570	-6	-22	5
6-9	F-klass+lågst.	539	528	-11	-24	-31
10-12	Mellanstadie	416	422	+6	-9	-7
13-15	Högstadie	379	391	+12	34	15
16-18	Gymnasium	348	372	+24	40	54
19-64	Vuxen	5 159	5 193	+34	254	437
65-74	Yngre senior	1 113	1 089	-24	-93	-60
75-84	Äldre senior	708	749	+41	125	121
85-	Äldsta seniorerna	213	212	-1	62	180
	Summa	9 544	9 634	+90	354	708

Antal invånare har ökat med 90 stycken under 2021 till 9 634 stycken. De kommande tio åren prognosticeras befolkningsökningen till 708 personer, varav de närmsta fem åren ökar med 354 personer.

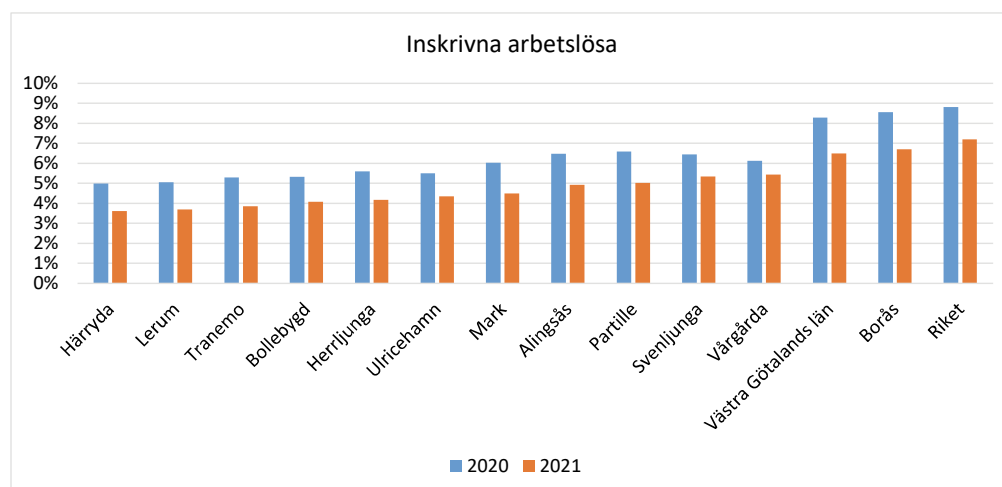
Utvecklingen på arbetsmarknaden

Antalet arbetslösa i kommunen har ökat under pandemitiden. Från mars 2020 ökade det från 188 personer som var öppet arbetslösa eller sökande i program, till toppen i augusti 2020 då det var 283 personer arbetslösa. Därefter har det stadigt minskat till en nivå som gällde under 2019. Det följer samma mönster som länet.

Andelen av den arbetsföra befolkningen som var arbetslösa (inskrivna hos Arbetsförmedlingen) var 4,1 procent i december 2021. Ett år tidigare, i december 2020, var andelen 5,3 procent. I samtliga kommuner i Sjuhärad har det skett en minskning. Jämfört med Sjuhärad och Härryda, Lerum, Alingsås och Partille hade Bollebygd den fjärde lägsta arbetslösheten. Borås var den enda av dessa kommuner som hade en arbetslöshet högre än länet.

Antal arbetslösa i Bollebygd ses på den vänstra axeln och antalet i länet på den högra.

Öppen arbetslöshet samt personer i program med aktivitetsstöd, december 2020 och december 2021. Samtliga kommuner i närområdet har lägre arbetslöshet än riket.

Byggande

	Färdigställda bostäder					Påbörjade bostäder
	2017	2018	2019	2020	2021	2021
Flerbostadshus	1	17	0	24	0	71
Småhus	22	21	44	15	31	36

Under 2021 färdigställdes 31 småhus. Inga lägenheter i flerbostadshus färdigställdes, men det är vanligt att dessa byggprojekt varierar över åren. Under 2021 påbörjades däremot byggandet av 71 lägenheter i flerbostadshus. Det gäller projekt som finns spritt på flera platser, bl.a. Prästgårdsgärdet, Västra Hedängsvägen och Vinkelvägen. 36 småhus påbörjades att byggas, bl.a. på Tyftet.

Risker

Finansiella risker

Kommunen hade vid ingången av 2021 lån på 160 mnkr (samtliga hos Kommuninvest). Under året amorterades 60 mnkr av dessa. Av lånen på 100 mnkr var 70 mnkr fast ränta och 30 mnkr rörlig.

Skuld	Bindningstid	Ränta
30 mnkr	Tills vidare	Rörlig
26 mnkr	2015-2025	2,21 %
44 mnkr	2017-2022	0,75 %

Genomsnittlig ränta var 0,66 procent (0,64 för 2020) och genomsnittlig räntebindning var 1,10 år på balansdagen (1,12 för 2020). Stiftelsens lån var 249 mnkr, ingen amortering eller nyupplåning har skett under året. Genomsnittsräntan var 0,21 procent (0,23 procent 2020) och räntebindningstiden var 1,96 år på balansdagen (2,66 år 2020).

Både kommunen och stiftelsen har korta räntebindningstider. Men det har även många andra kommuner. 24 procent av kommunsektorns låneskuld förfaller inom ett år och 35 procent av upplåningen har en räntebindning kortare än ett år.

Ränteläget har tidigare bedömts vara lågt under flera år framöver. Men situationen är nu svår att förutse. I skrivande stund, i mitten av mars, ser man höga prisökningar och en inflation som stiger i omvärlden. Det brukar vara en signal om räntehöjningar. Samtidigt så kommer kriget att slå mot tillväxten, och det kan vara svårt att då höja räntorna för centralbankerna. Man kan hamna i ett läge med både hög inflation och låg tillväxt dvs. stagflation.

Om en räntehöjning sker med 1 procentenhet innebär det ökade årliga kostnader på 1,0 mnkr för kommunen och 2,9 mnkr för stiftelsen. Kommunens lån motsvarade 2020, 16 858 kr per invånare. Och sedan dess har det alltså skett en amortering. Genomsnittet för landets kommuner var 25 668 kr för 2020.

Slutsatsen är att riskerna finns, men är inte värre för Bollebygds kommun än vad de är för övriga kommunsektorn.

Kommunens pensionsförpliktelser

De totala pensionsförpliktelserna uppgick till 183,5 mnkr. Av detta så var 46,4 mnkr avsättningen som finns upptagen i balansräkningen. Den har ökat med 7,2 mnkr sedan 2020. Den största delen, 5,6 mnkr berodde på nyintjäning, 2,1 mnkr berodde på ändrade beräkningar till följd av livslängsantaganden som gjordes under året. (Förenklat: man lever längre än vad som tidigare antagits.) Samtliga kommuner berördes av dessa nya antaganden, i snitt var det en ökning med 5,5 procent av skulden och Bollebygd följde ungefär detta. 1,2 mnkr var årets utbetalningar. Alla belopp ovan och nedan inkluderar löneskatt.

Avsättningen motsvarade 4 818 kr/invånare 2021. Jämförelser med andra kommuner påverkas av att en del kommuner försäkrat bort hela eller delar av skulden. I snitt var det dock 3 912 kr/invånare.

Pensionsförpliktelse, kommunen	2021	2020
Avsättning inkl. särskild löneskatt	46,4	39,2
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	137,1	139,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring eller stiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser	183,5	178,8
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0*	0*
Återlånade medel	183,5	178,8
Konsolideringsgrad (utredningsgrad)	98 %	98 %

Beloppen är i mnkr. *Inga specifikt öronmärkta medel finns.

Ansvarsförbindelsen minskade med 2,5 mnkr. Utbetalningarna var 6,8 mnkr men ansvarsförbindelsen räknades också upp med 2,4 mnkr till följd av samma beräkningar kring livslängsantaganden som för avsättningen. Ansvarsförbindelsen motsvarade 14 367 kr per invånare. Det saknas uppgifter för övriga kommuner för 2021, men för 2020 var det i genomsnitt 18 677 kr per invånare. Kommuner som har minskat i befolkning under många år är de som ligger högst,

oftast finns de i glesbygd. Bollebygd hade den fjärde lägsta ansvarsförbindelsen per invånare i länet och plats 56 i landet.

Under 2021 kom SKR och fackföreningarna överens om ett nytt pensionsavtal. Förenklat innebär det en högre förutsägbarhet kring de framtida pensionskostnaderna, en minskad pensionsskuld över tid och högre pensioner till de anställda. Pensionskostnaderna kommer att öka årligen fr.o.m. 2023. Det är ännu inte möjligt att göra någon prognos hur detta slår för Bollebygds del, men före sommaren 2022 ska det vara möjligt.

Pågående tvister

Under 2021 har tvisten mellan Marks kommun och renhållningsföretaget Remondis (tidigare namn Infinitem Recycling) avgjorts i tingsrätten. Företaget hade stämt Marks kommun på 50 mnkr då man ansåg att man fått felaktig ersättning för gångavstånden. Detta fick man inte gehör för i domstolen som dömde till Marks kommuns fördel. Remondis har dragit tillbaka sitt överklagande till hovrätten och domen har vunnit laga kraft. Bollebygds kommun har också haft Remondis som entreprenör mellan 2016-2018. I december 2021 riktade Remondis ett krav på kommunen på 18 mnkr plus ränta för gångavstånden i Bollebygd. Kommunen har svarat Remondis att man bestrider kravet i sin helhet och att det saknar förankring i den ersättningsmodell som har gällt. Något svar från Remondis har inte inkommit. Det finns ingen skuld uppbokad för Bollebygds del. Bedömningen är att risken är mycket liten att kommunen skulle tvingas ersätta Remondis på något sätt.

Händelser av väsentlig betydelse

Socialnämnden

Pandemin har präglat även 2021 på flera sätt. Det var inflyttningsstopp till äldreboendet under första halvan av året för att motverka smittspridningen av coronaviruset. När boendet öppnade kring halvårsskiftet så kunde kön arbetas bort och det fanns även flera lediga platser. Antalet brukare har faktiskt minskat med ca 6 procent sedan 2020 och antalet utförda timmar har minskat med ungefär lika mycket. Smittskyddsåtgärder har blivit en del av vardagen inom äldreomsorgen.

Arbetet med att få balans i budgeten har fortsatt inom socialnämnden. 2019 hade nämnden ett underskott på över 17 mnkr, främst inom individ- och familjeomsorgen (IFO). Kommunen hade mycket höga kostnader för IFO om man tar hänsyn till kommunens befolkningsstruktur. Sedan dess har underskottet minskats, 2020 var det knappt 8 mnkr, för

att vända till ett överskott 2021 på 10,7 mnkr. Där IFO stod för större delen av överskottet. Det ligger ett medvetet arbete bakom förändringen, med t.ex. förtydliganden kring handlägningsprocessen och att nationella riktlinjer följs.

Antal anmälningar och antal ärenden för barn och unga är fortsatt stort. Men antal placeringar för vuxna har minskat till förmån för olika typer av öppna insatser.

Lokalfrågan har inte varit tillfredsställande. Det råder brist på kontorsutrymmen för IFO:s verksamheter och behovet av olika typer av lägenheter för klienter eller andra med liten förankring på bostadsmarknaden är stort.

Utbildningsnämnden

Pandemin har sedan mars 2020 överskuggat alla utmaningar. Sedan mars har konsekvenser och åtgärder för att parera pandemins verkningar varit en stor del av arbetet. Frånvaron för barn, elever och medarbetare har i vissa perioder varit extremt hög. Det har varit ett extraordinärt arbete som bedrivits för att förhindra smittspridning. Början av hösten 2021 var något lugnare dock har slutet av 2021 och början av 2022 varit drabbat av stor sjukfrånvaro. Trots att undervisningen bedrivits till stor del genom fjärrundervisning på kommunens högstadieskola så har kommunens niondeklassare ett mycket bra resultat. Farhågor finns dock att det råder en utbildningsskuld för många elever att arbeta av.

Grundsärskolan är nu igång med sin verksamhet, med både permanenta lokaler, medarbetare och elever. Planering pågår för fullt kring kommande byggnation av ny förskola i Olsfors, som kommer att avlasta lokalsituationen för skola och bibliotek i Olsfors. Paviljonger har fr.o.m. hösten 2021 kommit på plats vid Bollebygds skolan.

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Bollebygds kommun under våren 2021 där det konstaterades brister inom området särskilt stöd. Ett utvecklingsarbete har skett och i början av 2022 konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen avhjälp påtalade brister. Dock ser utbildningsnämnden området som ett fortsatt utvecklingsområde.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden har påverkats av flera vakanser. Inom miljö och bygg har det inneburit att servicen till invånare och företagare inte varit tillfredsställande. Rollen som fastighetschef har varit vakant större delen av året. Personalomsättningen har varit hög inom vissa delar och det är svårt att hitta medarbetare med rätt kompetens. Arbete har skett med översiktsplanen som var tänkt

att godkännas av kommunfullmäktige i slutet av året. Så blev det dock inte utan den återremitterades.

Arbetet med att digitalisera delar av förvaltningens arbete har skett, bl.a kring tomtkön och kring vissa karttjänster. Fastighetsenheten har inventerat skolkalerna och vilka underhållsåtgärder som ska prioriteras. Ett antal renoveringar har gjorts under året. Försäljningar av småhustomter har skett på Tyftet och en markanvisning har skett där byggnation av ytterligare småhus/parhus kan påbörjas 2022.

Jävsnämnden

Organisationen påverkas av en dom från Svea hovrätt mot jävsnämnden i maj 2021. Domen medför att förvaltningen behöver se över nuvarande organisation så att man inte ska kunna misstänka jäv. Problemet enligt domen, är att samma tjänstemän kan bli inblandade i samma ärende som behandlas dels inom samhällsbyggnadsnämnden, dels inom jävsnämnden. Arbetet kommer pågå in i 2022 med ambition att ny organisation kan vara på plats vid start av ny mandatperiod 2023.

Väsentliga händelser som inträffat efter årets utgång

Den här årsredovisningen är uppdaterad med händelser fram till den 18 mars då den skickas till revisionen och till de förtroendevalda för beslut.

Den 24 februari invaderade Ryssland grannlandet Ukraina. Kommunen har inventerat lokaler på uppdrag av Migrationsverket, som skulle kunna bli tillfälliga boendeplatser för flyktingar. Skola och förskola förbereder för att ta emot barn. Krisledningsstaben är aktiverad, samverkan sker regelbundet med Länsstyrelsen. Följdverkningarna av kriget inbegriper även höjda priser för drivmedel, höjt elpris och förmodligen kommande höjda livsmedelspriser.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens mål- och budgetarbete

Kommunfullmäktige beslutar om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomisk hushållning och budgetramarna. Vision och övergripande mål beslutas inför varje ny mandatperiod, men kommunfullmäktige kan också inför varje år besluta om mål på nämndnivå.

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen, den tas fram av kommunstyrelsen under februari månad och innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. I mål- och budgetförutsättningarna finns de preliminära ramarna för det nästkommande budgetåret och plan för de två därpå följande åren. Preliminära ramarna utgör grunden för nämndernas fortsatta budgetarbete.

I maj sammanträder budgetberedningen och då presenterar nämnderna konsekvenserna av de preliminära ramarna samt hur de ska ta sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen. I augusti/september uppdateras budgetförutsättningarna och respektive nämnd presenterar ytterligare information för budgetberedningen.

Därefter tar den politiska beredningen vid som mynnar ut i ett budgetförslag för nästkommande år samt plan för de kommande två åren under oktober månad som sedan beslutas av kommunfullmäktige i november.

Nämnderna kan även fritt besluta om egna mål för sin verksamhet samt relevanta nyckeltal. Uppföljning av mål och ekonomi sker kontinuerligt, vid fyra tillfällen per år delges fullmäktige det ekonomiska resultatet och förväntad årsprognos. Målen följs upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

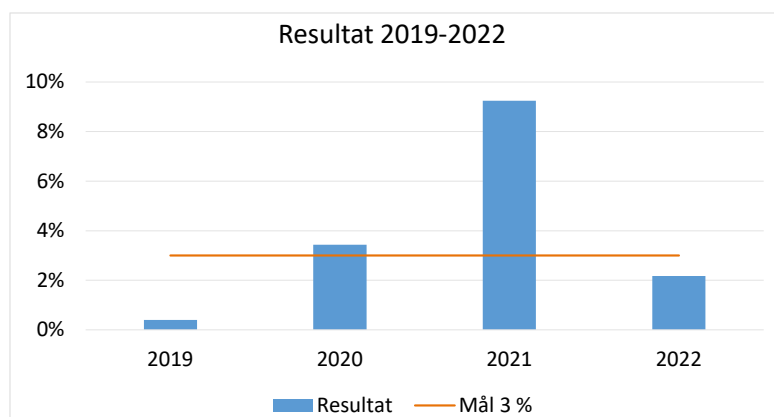
Under 2021 har arbete skett med att förbättra processerna kring investeringsbudgetering. Tidigare år har budget beslutats som en ram per nämnd men from 2022 beslutar kommunfullmäktige istället en budget per större investeringsprojekt, nämnderna har dock möjlighet att göra mindre omfördelningar mellan projekt. Under 2021 togs även en lokalförsörjningsplan fram som ligger till grund för investeringsbudgeten. Lokalförsörjningsplanen kommer uppdateras varje år i samband med att budgeten tas av kommunfullmäktige.

Kommunens arbete med intern kontroll

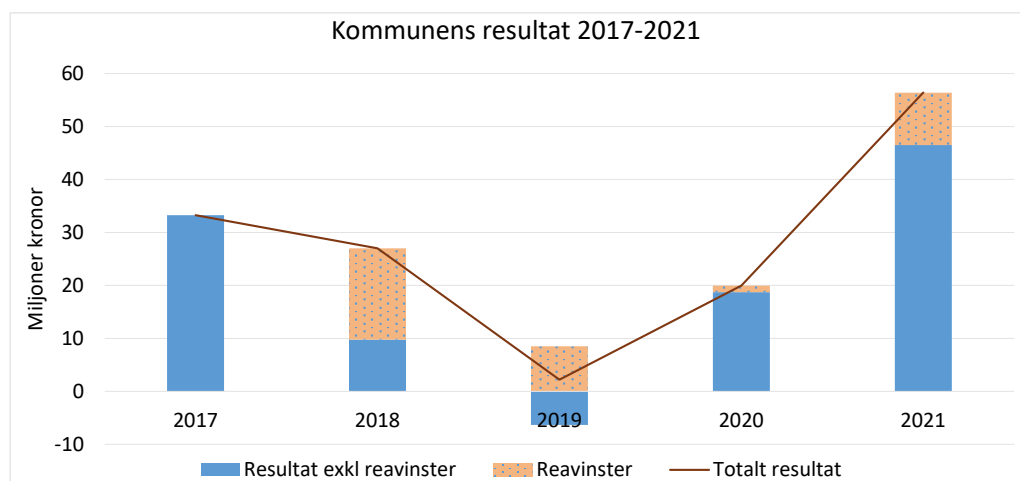
Arbetet med internkontroll regleras i det reglemente som beslutades under 2015. Där fastslås kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvar. Kortfattat innebär det att varje nämnd ska göra en risk- och väsentlighetsanalys årligen och sedan rapportera vilka kontroller som gjorts och resultaten av dessa. Kommunstyrelsen ska årligen utvärdera den samlade interna kontrollen och rapportera detta till kommunfullmäktige samt eventuellt föreslå förbättringar. Kommunstyrelseförvaltningen gör dessutom vissa stickprovskontroller årligen, en plan för detta presenteras i kommunstyrelsen. I december 2020 antogs riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Även i nämndernas reglementen berörs frågan om uppsiktsplikt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommunens resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag sett över mandatperioden.

Kommunens resultat de senaste fem åren i miljoner kronor. Resultatet har för 2018, 2019 och 2021 bestått av reavinster på 17,2; 8,5 mnkr och 9,9 mnkr. Hade reavinsterna inte förekommit 2019 hade det blivit ett negativt resultat det året. Reavinster 2020 blev 1,2 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade för 2021 om två finansiella mål:

1. *Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.*

Kommunens resultat på 56,4 mnkr var det bästa någonsin i kommunens historia och motsvarade hela 9,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet ska dock ses totalt för åren 2019-2022. Sammanlagt för åren 2019-2021 var resultatet nästan 79 mnkr och skatteintäkterna och de generella statsbidragen 1 745 mnkr, det motsvarade 4,5 procent. Budgeten för 2022 har ett resultat på 13,5 mnkr (efter tekniska justeringar) och skatteintäkter och generella statsbidrag på 622 mnkr. Om detta blir utfallet innebär det ett sammantaget resultat på 3,9 procent för mandatperioden och målet uppnås därmed. Det är mycket svårt att se hur målet inte kommer att nås. Även med ett nollresultat och kraftigt minskade skatteintäkter kommer det att nås. Om reavinsterna exkluderas så kommer också målet att nås och hamnar då på 3,1 procent.

2. Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar ska finansieras med egna medel över mandatperioden.

Årets skattefinansierade investeringar och exploateringar blev 24,1 mnkr vilket utgjorde 349 procent av årets resultat och årets avskrivningar. Det har alltså varit möjligt att finansiera investeringarna flera gånger om med egna medel. Självfinansieringsgraden var för åren 2019 och 2020: 116 och 241 procent. Budgeten för 2022 innehåller investeringar på 124,2 mnkr och ett resultat ihop med avskrivningarna på 40,0 mnkr. Om detta blir fallet så nås en självfinansieringsgrad för mandatperioden på 104 procent, klart över målet på 40 procent. Investeringsbudgeten har aldrig nyttjats fullt ut under 2019-2021 och så kommer med all sannolikhet även bli fallet för 2022.

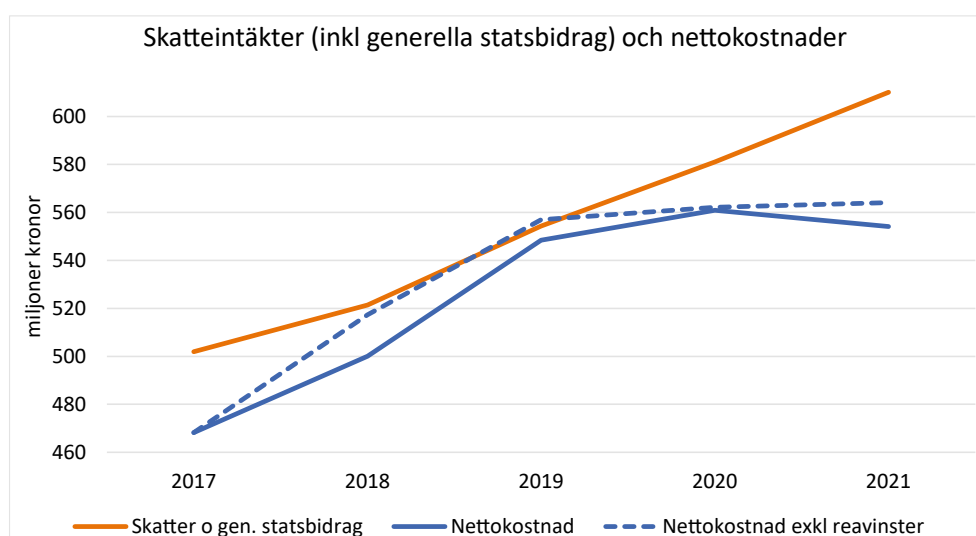
Diagrammet visar investeringsvolymen (staplarna) för åren 2017-2020. Detta är de skattefinansierade investeringarna samt exploateringarna, avgiftsfinansierade investeringar ingår inte.

Avvikelse mot budget

Enligt RKR ska upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen om total budgetavvikelse och förklaringar till denna. I avsnittet om driftredovisning görs en grundlig genomgång kring detta, men för att uppfylla normeringen så lämnas det också här i förvaltningsberättelsen: Budgeterat resultat var 4,6 mnkr och resultatet blev 56,4 mnkr, dvs. 51,8 mnkr bättre än budgeterat. Nämndernas avvikelse mot budget blev 23,5 mnkr och det var överskott för samtliga facknämnder samt för kommunstyrelsen. Den ofördelade budgeten nyttjades aldrig vilket gav ett plus på 3,0 mnkr. Räntenetto och pensionskostnader gick plus 1,4 mnkr och reavinster bidrog med 9,9 mnkr i överskott. Slutligen blev skatteintäkterna ihop med generella statsbidrag 14,1 mnkr bättre än budgeterat.

Nettokostnadsutvecklingen

Verksamhetens nettokostnader minskade under året med 1,2 procent medan skatteintäkter och de generella statsbidragen ökade med 5,0 procent. Att nettokostnaderna minskar från ett år till ett annat är ovanligt. Preliminärt var det runt 25 kommuner som hade minskade nettokostnader under 2021. En faktor är reavinster som för Bollebygds del uppgick till 9,9 mnkr. Om dessa exkluderas så ökade nettokostnaderna med 0,3 procent. Det är många kommuner som har reavinster, men för Bollebygds del så utgjorde de en ganska stor del av kommunens nettokostnader.

Diagrammet visar utvecklingen av skatteintäkterna (inkl. de generella statsbidragen) överst samt kommunens nettokostnader. Mellanrummet mellan kurvorna utgörs främst av kommunens resultat och till mindre del av finansnettot.

³Kommunekonomisk utjämning ingår också.

Skatteintäkterna ökade med 5,9 procent och de generella statsbidragen med 1,2 procent. Skatteintäkterna har succesivt under året skrivits upp. Utfallet för 2020 blev också bättre än väntat med ca 1,6 mnkr och den förbättringen går in i resultatet 2021.

Kommunen har under tidigare år betalat in en avgift till systemet för LSS-utjämning. Den har succesivt minskat från 6,3 mnkr 2017 ner till 2,4 mnkr 2020. Under 2021 däremot erhöll kommunen 1,9 mnkr i bidrag i stället. Svängningen beror på att kommunens egna kostnader för LSS har ökat.

Personalkostnaderna

Personalkostnaderna ökade med 2,8 procent totalt sett, men om man exkluderar för pensionskostnaderna var ökningen 2,2 procent. Socialnämnden minskade sina personalkostnader med 1,4 procent, utbildningsnämnden ökade med 6,1 procent, samhällsbyggnadsnämnden ökade med 0,7 procent och kommunstyrelsen ökade med 3,7 procent.

Det är två pandemiår som man jämför med varandra med speciella förutsättningar. Socialnämnden ökade sina personalkostnader under 2020 med hela 7,2 procent, så minskningen 2021 sker från en ”högre” nivå. För utbildningsnämnden gällde det omvända; man hade en låg ökning under 2020, med 0,9 procent så den stora ökningen 2021 ska ses i ljuset av det. Jämför man 2021 med 2019 är det en ökning med 6,3 procent för hela kommunen för dessa två år tillsammans exklusive pensionskostnaderna. Utbildningsnämnden ökade med 7,1 procent och socialnämnden med 5,7 procent. Samhällsbyggnadsnämnden ökade med 8,2 procent och kommunstyrelsen med 4,6 procent.

I genomsnitt fick de som ingick i löneöversynen en löneökning med 2,48 procent 2021, för 2020 var ökningen 2,55 procent. För enkelhet kan man säga att skillnaden mellan $2,48 + 2,55 =$ ca 5,0 procent och kostnadsökningen på 6,3 procent utgjordes av fler anställda. Förändringen sedan december 2019 var 16 fler tillsvidareanställda men också 21 färre visstidsanställda. Ur statistiken kan man inte säga hur många arbetade timmar som förändringen motsvarade, det är de arbetade timmarna som skapar personalkostnaderna.

Övrigt kring intäkter och kostnader

Intäkterna uppgick till 124,0 mnkr, en ökning med 7,7 mnkr sedan 2020. Ökningen fanns på flera ställen, bl.a. ökade taxointäkter. Både VA och avfall har ökat taxorna, med 10 respektive 3 procent. Bidrag från staten har minskat vilket berodde på flera delar. Ersättning för sjuklöner pga. pandemin minskade från 6,9 mnkr 2020 till 4,1 mnkr 2021.

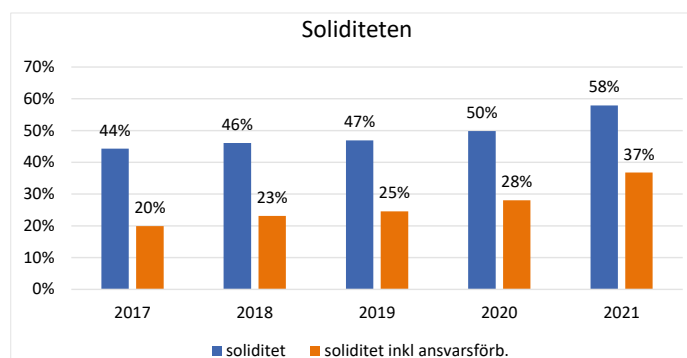
Intäkter från exploateringsverksamheten var 11,1 mnkr 2021 medan för 2020 var det endast 0,7 mnkr. Kommunens kostnader för bidrag var ungefär som 2020: 20,5 mnkr. Köpt verksamhet har minskat från 124,4 till 116,9 mnkr. Minskningen finns inom individ- och familjeomsorgen som minskat med hela 11 mnkr. Mer om det i driftredovisningen. Även funktionshinder har minskat sina köp något. Utbildningsnämnden har ökat kostnaderna för köpta platser med 3,2 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden ökade med 1,7 mnkr.

Bland de övriga kostnaderna kan nämnas elkostnaderna som ökade från 4,9 till 6,6 mnkr. Kostnader för drivmedel var 0,9 mnkr, marginellt lägre än 2020. Kostnader för livsmedel var samma som 2020, 6,6 mnkr. Kostnad för inhyrd personal minskade från 3,4 till 0,8 mnkr. Kostnaderna fanns främst inom IFO:s verksamheter båda åren. Konsultkostnaderna har ökat kraftigt, från 6,5 till 11,2 mnkr. Ökningen fanns främst inom VA med 1,3 mnkr och inom planverksamheten med 0,9 mnkr. Övriga ökning är spridda på flera delar.

Ekonomisk ställning

Eftersom kommunens totala resultat varit positivt och skulderna har minskat så har soliditeten stärkts jämfört med 2020, från 50 till 58 procent. Om ansvarsförbindelsen avseende pensioner räknas in så blir soliditeten 37 procent, även den har stärkts jämfört med 2020.

I snitt var soliditeten i landets kommuner 48 procent exkl. pensionsåtagandena.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Det ekonomiska resultatet var det bästa någonsin i kommunens historia. De finansiella målen kommer att nås. Soliditeten har stärkts och alla investeringar har kunnat finansieras med egna medel. Av kommunens lån så amorterades 60 mnkr under året. Nämndernas överskott mot budget blev över 23 mnkr. Det fanns vissa tillfälliga faktorer som har bidragit, bl.a. generös tilldelning från staten med olika bidrag. Med-

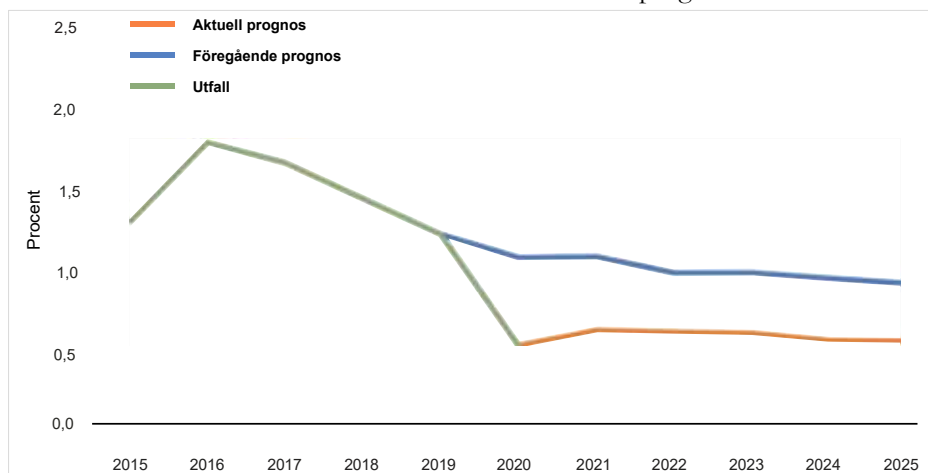
arbetarna har dragit ett tungt lass till följd av pandemin. Det är svårt att mäta hur sliten organisationen är; sjukfrånvaron låg på 8,6 procent 2021, något lägre än 2020 men högre än nivåerna under 2019–2017. Av kommunfullmäktiges sju verksamhetsmål så anses tre som uppnådda och övriga fyra som delvis uppnådda. Sammantaget är bedömningen att kommunen har uppfyllt det som man kallar god ekonomiskushållning.

Balanskravsresultatet

Årets balanskravsresultat var 55,4 mnkr efter att värdeökning för fonderna reducerats. 1 procent av

Årets resultat enligt resultaträkningen	56,4
-Reducering av samtliga realisationsvinster	
+ Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
- Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1,0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	55,4
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-49,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
= Årets balanskravsresultat	6,4

kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick till 6,1 mnkr och enligt kommunens riktlinjer så får maximalt ett belopp som utgör mellanskillnaden mellan resultatet på 55,4 mnkr från ovan och 6,1 mnkr avsätts till RUR, dvs. 49 mnkr. Detta föreslås avsättas. Kommunens resultatutjämningsreserv inrättades 2020 och det året avsattes 13,1 mnkr. Totalt finns därmed 62,1 mnkr i kommunens RUR.

Den årliga förändringen av behoven i kommunerna till följd av demografin väntas öka med ca 0,6 procent per år framöver (den undre kurvan). Dvs. till följd av främst äldre invånare så kommer kostnaderna att behöva ökas med 0,6 procent, bortsett från pris- och löneökningar. Det är en lägre ökning än vad som tidigare prognosticerats (den övre kurvan).

Förväntad utveckling

Omvärldsanalys

Kommunens ekonomi både på intäcks- och kostnadssidan är starkt sammankopplade med utvecklingen i riket i stort till följd av de olika utjämningsystem som finns för att utjämna skillnader mellan olika kommuners förutsättningar.

Innan pandemin gjordes bedömningen att Sveriges BNP skulle växa i en ganska måttlig takt den närmaste femårsperioden. Till följd av kraftiga statliga stimulanser både i Sverige och i resten av världen under pandemin har istället BNP ökat kraftigt, som en konsekvens av det växer även skatteunderlaget i riket.

De närmsta åren 2022-2024 beräknas det faktiska skatteunderlaget öka med ca 3-4 procent per år och trots en snabbare prisutvecklingstakt än tidigare beräknas det reala skatteunderlaget öka snabbare än tidigare. Dessa uppgifter gäller före invasionen av Ukraina den 24 februari, stor osäkerhet råder vilken påverkan det får på ekonomin.

De senaste åren har präglats av en relativt stark befolkningstillväxt och tidigare prognoser har visat på en befolkningsökning i

riket på ca 0,7 procent om året för att befolkningmängden 2030 ska uppgå till strax över 11 miljoner invånare. I den senaste prognosen från SCB förutspås en något långsammare ökningstakt på ca 0,4 procent om året vilket i stället innebär strax under 10,9 miljoner invånare 2030.

En konsekvens av dessa förändrade befolkningsprognoser är att den demografiskt motiverade kostnadsutvecklingen som SKR tidigare har uppskattat till ca 1 procent om året har reviderats ner till 0,6 procent om året. Se diagram nedan.

Även om den demografiska utvecklingen ser olika ut i olika kommuner och regioner så påverkar ändå utvecklingen i riket alla kommuner på ett likartat sätt till följd av det långtgående kostnadsutjämningsystem som finns. Det är alltså av avgörande betydelse även för Bollebygds kommun hur den demografiska förändringen i riket utvecklas. Förutom påverkan på kostnadssidan bör denna förändrade prognos även innebära ett lägre behov totalt i riket av arbetskraft och den kompetensbrist som förutspåtts kanske totalt för riket inte kommer vara riktigt lika omfattande som tidigare antagits. Här är det dock väldigt viktigt att varje kommun gör en egen bedömning utifrån egna befolkningsprognoser

Bollebygd

För Bollebygds del är det precis som för riket i stort en förväntad kraftig ökning av äldreomsorg som kommer driva kommunens kostnadsutveckling de närmsta 10 åren. Samtidigt är Bollebygd en kommun med ambitionen att växa och utveckla samhället. Befolkningstillväxten kommer innebära fler personer i såväl yrkesverksam ålder som barn och ungdomar, vilket innebär ökade möjlighet till kompetensförsörjning och skatteintäkter men också krav på fler platser inom skola och förskola. Till följd av både befolkningstillväxten och den åldrande befolkningen kommer de närmsta åren innebära stora investeringar i välfärden. Det handlar t.ex. om en nybyggd förskola i Olsfors, ny-/tillbyggnad av skola i centralorten, fler platser på äldreboende och nya gruppboenden inom funktionsnedsättning. Investeringsbudgeten som är antagen av kommunfullmäktige uppgår under åren 2022–2025 till 525 mnkr exkl. exploateringar och markinköp, vilket ska jämföras med de 96,3 mnkr som nettoinvesterades under 2018-2020. Totalt kommer alltså en kraftig ökning av investeringstakten de närmsta åren vilket kommer försämra kommunens soliditet.

Till följd av det pågående kriget i Ukraina kan man vänta sig en hel del följdverkningar. På kort sikt är det höjda drivmedels- och elpriser. Även priset på vissa livsmedel kommer att höjas, trots att kommunen har avtalade priser. Flyktingsituationen kan innebära fler barn i förskola och skola och kommunen kan behöva anordna lokaler för akut boende. Till skillnad från flyktingsituationen tidigare, 2015 och framåt, så har de flesta barn nu med sig åtminstone en förälder eller annan släkting, vilket gör att HVB-hem inte behöver köpas till de kostnader som var fallet kring 2015. Å andra sidan så är det svårt att veta vilken ersättning kommunen kan tänkas få från Migrationsverket.

På längre sikt kan man vänta sig att även kostnader för färdtjänst och skolskjutsar ökar till följd av bränslepriserna, liksom renhållningsverksamheten.

Om utvecklingen på finansmarknaderna blir negativ så kommer det också att slå på kommunens resultat då värdeminskningarna på placeringarna ska kostnadsföras.

Budget 2022–2025

Till följd av förbättrade skatteunderlagsutveckling i riket och en något snabbare befolkningsökning i Bollebygd jämfört med riket så beräknas skatteintäkter och bidrag öka i snabbare takt än kostnaderna. Några risker som dock finns är det nya pensionsavtalet som beräknas få mycket större ekonomisk konsekvens än vad som först antogs. Preliminära beräkningar visar på kostnadsökningar på 5 mnkr fr.o.m. 2023. Dessutom innebär såklart kommunens kraftiga investeringar även ökade kostnader i form av ökade avskrivningar och räntekostnader som kommer ta budgetutrymme från befintlig verksamhet.

Det ska också tilläggas att prognoserna är genomförda innan Rysslands senaste invasion av Ukraina, även om de första preliminära bedömningarna är att det inte får särskilt stor påverkan på kommunernas ekonomi så skapar det en stor osäkerhet i omvärlden som kan påverka den kraftiga tillväxt som sker just nu.

Framtida VA-utbyggnad

Kommunen står inför mycket stora investeringar inom sin VA-verksamhet. Kommunfullmäktige beslutade 2019 att bli delägare i Gryaab för att på sikt ansluta kommunens avlopp till Gryaabs anläggning i Göteborg och därmed lägga ner reningsverket i Bollebygd. Även Olsfors reningsverk planeras att läggas ner för att i stället förlägga överföringsledningar från Olsfors och västerut. Det är en förutsättning att bygga ut ledningar till Härryda och nyttja deras ledningar. Under 2021 har diskussioner förts med Härryda kommun för att ta fram en avsiktsförklaring. Parallellt fortsätter utredningarna och kostnadsberäkningarna ihop med konsulter. Det finns sedan tidigare en VA-fond som kan täcka en mindre del av investeringskostnaderna, men annars är ambitionen att taxekollektivet framgent ska täcka kostnaderna.

Väsentliga personalförhållanden

Ett år starkt präglat av Coronapandemin

2021 liksom föregående år är starkt präglat av Coronapandemin som lett till att alla kommunens verksamheter fått ställa om sin verksamhet och skapat andra nya förutsättningar för medarbetarna. I kommunens budget finns målet att Bollebygds kommun ska vara en bra och attraktiv arbetsgivare. Planering och åtgärder för att arbeta med målet har genomförts i låg takt utifrån pågående pandemi. Fokus har legat på att ställa om verksamheten utifrån pandemin och

skapa så goda förutsättningar som möjligt för medarbetarna. Omställningsarbetet har inneburit förändrade rutiner och arbetssätt i hela verksamheten och naturligtvis påverkat medarbetarna. I olika perioder har det varit påfrestande för medarbetarna i verksamheten då arbetet i många fall har fått anpassas från en dag till en annan utifrån den förutsättning som gällt då. Medarbetare inom framför allt social- och utbildningsförvaltningarna har under två års tid arbetat under extrema förhållanden och är i många avseenden trötta och utarbetade. Tid för återhämtning har inte alls eller knappt funnits och semestrar har inte kunnat beviljas i den utsträckning som hade behövts. Den tid och återhämtningsskuld kommunen befinner sig i är en utmaning inför kommande år.

Rekrytering

Pensionsavgångar, personalomsättning men även ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att Bollebygds kommun har ett kontinuerligt rekryteringsbehov i princip alla befattningar. Personalomsättningen i kommunen som helhet var 16,3 procent och leder till ett mer eller mindre ständigt rekryteringsbehov. Flertalet av kommunens yrkeskategorier är så kallade bristyrken vilket innebär att det inte finns tillräckligt med tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden och utifrån det råder det en tydlig konkurrens om arbetskraft med rätt kompetens. Det är de arbetssökandes marknad. Under 2021 genomfördes 265 rekryteringar i den ordinarie verksamheten. Utöver det ökade behovet av korttidsvikarier på grund av pandemin vilket lett till att chefer i de personalintensiva verksamheterna fått lägga mycket tid på rekrytering under året.

Kompetensförsörjning

Under 2021 startade ett arbete för att ta fram Bollebygds kommuns strategier för kompetensförsörjning. Det arbetet beräknas slutföras under 2022. Fokus under året har varit rekrytering för att bemanna de vikariat som har uppstått då medarbetare varit frånvarande från arbetet på grund av Coronapandemin. En viktig del av kompetensförsörjningen är att arbeta med att utveckla och behålla medarbetare genom t.ex. kompetensutveckling som chef och medarbetare har kommit överens om i den individuella utvecklingsplanen. Dessa aktiviteter har fortsatt i den mån det har varit möjligt utifrån rådande pandemi. Vissa aktiviteter har skjutits fram för att genomföras vid ett senare tillfälle.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhetsanalysen av lönerna visar att arbetet med ett strukturerat arbetssätt med en beslutad lönestruktur och lönestrategi har gett resultat och bidragit till att löneskillnaderna mellan män och kvinnor i kommunens verksamheter har minskat generellt.

Medianlönen, den mittersta lönen i både gruppen kvinnor och gruppen män, var vid analystillfället 31 425 kr respektive 31 500 kr vilket innebär att de båda grupperna närmar sig varandra lönemässigt. Utifrån det perspektivet har Bollebygds kommun som arbetsgivare i stort sett jämställda löner. Det finns dock fortfarande en del osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor där arbetet med att rätta till dessa löneskillnader fortgår.

Heltidsorganisation

Heltid som norm är dels en jämställdhetsfråga men även en kompetensförsörjningsfråga. En kompetensförsörjningsfråga utifrån att arbetskraften som finns tillgänglig inte kommer att räcka till för att möta de behov av arbetskraft som Bollebygd och Sverige står inför med en minskande befolkning i arbetsför ålder. De medarbetare vi redan har anställda måste arbeta heltid för att täcka de behov som finns idag och de som kommer att finnas i framtiden. En jämställdhetsfråga utifrån att kvinnor, inom framförallt vård och omsorg, inte har samma möjlighet att försörja sig både i yrkesverksam ålder och senare vid pensionen. Andelen tillsvidareanställda med heltid har under 2021 minskat med 0,16 procentenheter i kommunen totalt. Den största andelen deltidsarbetande har äldreomsorgen i Bollebygds kommun och där har andelen heltidsanställda ökat med 5,8 procentenheter.

Hälsa och arbetsmiljö

Arbetsmiljön i kommunens verksamheter ska både främja hälsa och förebygga ohälsa, vilket under 2021 inneburit utmaningar i och med pågående pandemi. Arbetet har främst inriktats på att anpassa verksamheterna och arbetssätten till de nya riktlinjer som kommit från olika myndigheter under året. Det har inneburit omställning för de flesta verksamheterna där utvecklingsarbete fått stå tillbaka till förmån för att lösa den dagliga verksamheten. Chefer och medarbetare i organisationen har ställt om, ställt upp och gjort en bra verksamhet för Bollebygdsbon.

Den totala sjukfrånvaron har minskat från 9,21 procent till 8,63 procent, vilket är en minskning med 0,58 procentenheter. Den största minskningen av sjukfrånvaron har skett inom kommunstyrelseförvaltningen. Kvinnors sjukfrånvaro var 3,7 procentenheter högre än männens sjukfrånvaro 2021. 2020 var skillnaden 3,3 procentenheter. Att sjukfrånvaron minskat trots pågående pandemi kan med största sannolikhet kopplas till att de medarbetare som har haft möjlighet att arbeta hemifrån gjort detta trots att man varit sjuk. Man hade annars behövt sjukskriva sig men det har man inte gjort utan har kunna fortsätta arbeta hemifrån trots sjukdom

Andelen långtidssjukskrivna över 60 dagar av det totala antalet sjukskrivna har ökat från 35,1 procent 2020 till 37,31 procent 2021. Det indikerar att rehabiliteringsarbetet för att få medarbetare åter i tjänst efter sjukskrivning har varit svårare att genomföra utifrån pandemin. Sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen +50 år. Sjukfrånvaron beror både på strukturella orsaker och på andra orsaker som är kopplade till den enskilde medarbetaren. Strukturella orsaker till sjukfrånvaro kan vara ohälsosam schemaläggning med för lite återhämtning mellan arbetspassen, långa arbetspass, arbetspass med otillräcklig bemanning, för många antal medarbetare per chef eller otydliga uppdrag. De sjukfrånvaroororsaker som kopplas till den enskilde medarbetaren beror både på fysiska och psykiska sjukdomar.

13 medarbetare har under året varit avstängda från arbetet på grund av smitta kopplad till covid-19. Endast några enstaka medarbetare har varit frånvarande på grund av att de är i riskgrupp.

Under 2021 inkom 549 avvikelser i medarbetarnas arbetsmiljö. Det är en ökning med 110 stycken jämfört med föregående år. Av dessa 549 avvikelser var 155 riskobservationer, 269 tillbud, 95 olycksfall, 5 färdolycksfall och 25 arbetssjukdom. Flest avvikelser har inträffat i klassrum och näst flest på skolgård. Orsaken till avvikelser i arbetsmiljön som angivits i anmälan i flest fall faller inom kategorin ohälsosam arbetsbelastning. Den näst största kategorin är psykisk överbelastning. Olycksfall som rapporterats gäller främst fall i samma nivå (snubbla/halka) samt skadad av person som främst är kopplat till brukare och elever.

Medarbetarna har under 2021 varit hemma för vård av sjukt barn på liknande nivå som 2020.

Arbetet för att främja hälsa har fortsatt i liten skala under året och 56,3 procent av medarbetarna har nyttjat sitt friskvårdbidrag vilket är 3,7 procentenheter högre än föregående år

Förvaltning	2021	2020
Kommunstyrelseförvaltningen	0,7 %	2,5 %
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8,4 %	9,2 %
Socialförvaltningen	10,5 %	10,5 %
Utbildningsförvaltningen	8,1 %	8,9 %
Totalt	8,6 %	9,2 %

Sjukfrånvaro per förvaltning. Totalsiffran för 2020 har rättats från 9,4 procent som angavs i årsredovisning 2020 till 9,2 procent. Siffrorna per förvaltning 2020 påverkas inte.

	2021			2020		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro, totalt	9,4 %	5,7 %	8,6 %	9,8 %	6,5 %	9,2 %
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar	39,1 %	25,1 %	37,3 %	36,5 %	25,4 %	35 %
Sjukfrånvaro ≤ 29 år	4,1 %	6,6 %	7,0 %	6,8 %	10,3 %	7,8 %
Sjukfrånvaro 30-49 år	9,7 %	4,9 %	8,7 %	9,4 %	5,1 %	8,6 %
Sjukfrånvaro ≥ 50 år	9,6 %	6,7 %	9,1 %	11,4 %	6,4 %	10,5 %

Flera uppgifter för 2020 har ändrats jämfört med uppgifterna i årsredovisningen 2020. I de flesta fall är det några tiondels procent som det handlar om.

Personalvolym

Den 31 december 2021 hade Bollebygds kommun 650 tillsvidareanställda och 75 tidsbegränsat anställda medarbetare, totalt 725 personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 9 personer och antalet tidsbegränsat anställda har minskat med 27 personer jämfört med 2020. Det innebär att det totalt antal anställda har minskat med 18 personer jämfört med 2020. Andelen visstidsanställda i förhållande till totalt antal anställda har under de senaste fem åren varit på i stort sett samma nivå, för 2021 var det 9,7 procent av kommunens medarbetare som hade en visstidsanställning. Av 650 tillsvidareanställda utgjorde kvinnorna 80 procent (519 stycken). Andelen kvinnor av de visstidsanställda var 70,7 procent, eller 53 kvinnor. Antal timavlönade 2021 var 110 845 (timmar) vilket var en marginell minskning från föregående år. En minskning ses inom alla förvaltningar förutom utbildningsförvaltningen där antal timmar ökat från föregående år.

Ökningen av antalet timavlönade medarbetare kan främst kopplas till ökningen i socialförvaltningen och kan härröras till att behovet av korttidsvikarier har ökat i och med pandemin. Inom utbildningsförvaltningen har antalet timmar utförda av timavlönade ökat och anledningen till det är framförallt svårigheten i att rekrytera korttidsvikarier

Förvaltning	2021	2020
Kommunstyrelseförvaltningen	166	265
Samhällsbyggnadsförvaltningen	26 968	22 416
Socialförvaltningen	75 734	80 191
Utbildningsförvaltningen	5 128	8 436
Totalt	107 996	111 308

Arbetade timmar per förvaltning som utförs av timavlönade vikarier

Åldersfördelning

Medelåldern på tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda medarbetare i Bollebygds kommun var 45,3 år. Under 2021 avslutade 9 medarbetare sin anställning med pension.

Ålder	kvinnor	män	Totalt
29 år eller yngre	35	14	49
30-39 år	126	39	165
40-49 år	145	36	181
50-59 år	137	32	169
60 år och äldre	75	11	86
Totalt	518	132	650

Ålder för samtliga anställda i kommunen vid årsskiftet.

Lönebildning

Löneökningarna i löneöversyn 2021 var 2,5 procent av den totala lönesumman. Av utrymmet fördelades 2 procent till respektive förvaltning att fördelas individuellt och differentierat utifrån medarbetarnas uppnådda mål och resultat. Resterande del fördelades efter djupanalys på förvaltningsnivå med prioritering att premiera befintlig kompetens samt skapa ändamålsenliga lönerelationer i arbetsgrupperna samt fortsätta arbetet med jämställda löner mellan kvinnor och män.

Framtid

Pågående pandemi har påverkat alla verksamheter i kommunen och påvisat de områden och arbetssätt som behöver utvecklas och förändras. Pandemin har också påverkat arbetssätten för många medarbetare och kommer fortsatt att bidra till förändring. Precis som övriga kommuner och regioner i Sverige står Bollebygd inför utmaningen att attrahera och locka unga att arbeta i välfärdsyrkena, erbjuda en bra arbetsmiljö och möjligheter till en långsiktig professionell utveckling i kommunens alla verksamheter. Det kräver ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning där alla perspektiv måste belysas och ifrågasättas. Arbetet kommer att vara inriktat på att söka nya lösningar för att utvecklas och möta framtidens medarbetare. Arbetet kommer att bedrivas i enlighet med SKR:s strategier för att lösa kompetensutmaningen då mindre antal tillgänglig arbetskraft ska ta hand om fler invånare med behov. Den så kallade demografiska utmaningen.

Driftredovisning

Budgetbeslut m.m. under året

Vid några tillfällen under året har nämndernas budgetramar ändrats. Som brukligt har det skett en kompensation för löneökningar under året, denna blev 8 904 tkr, det blev en diff på 4 tkr som fick ligga kvar. Utbildningsnämndens budget har ökat med 1 300 tkr till följd av regeringens skolmiljard. Denna klassades som generellt statsbidrag som tillföll finanserna. För att bidraget skulle nå utbildningsnämnden gjordes en budgetreglering. Socialnämnden fick 3

800 tkr i statsbidrag för äldresatsning. Detta var ett riktat statsbidrag som betalades ut direkt till socialnämnden, samtidigt var det budgeterat från början på finanserna och en budgetreglering fick göras. Det har inte varit tydligt i dessa exempel från regeringen om bidraget ska vara riktat eller generellt, vilket har rört till det något. Reglering för Induspaviljong gäller en hyra som varit budgeterad på kommunstyrelsen, men där kostnaden ska belasta utbildningsnämnden, budgeten på 326 tkr flyttades.

Kommunens budget, nettokostnader (tkr)	KF beslut	Nya löner 2021	Skolmiljard	Indus paviljong	Äldresatsning	Aktuell ram
<i>Budget per nämnd:</i>						
Kommunfullmäktige	-1 417					-1 417
Kommunstyrelsen	-59 610	-563		326		-59 847
Utbildningsnämnden	-284 180	-4 678	-1 300	-326		-290 484
Socialnämnden	-186 610	-2 944			3 800	-185 754
Samhällsbyggnadsnämnden	-36 410	-719				-37 129
Revisionen	-766					-766
Valnämnden	-180					-180
Överförmyndare	-780					-780
Jävsnämnden	-50					-50
Summa nämnder	-570 003	-8 904	-1 300	0	3 800	-576 407
<i>Budget övrigt:</i>						
Ofördelad budget	-3 000					-3 000
Lönerörelse	-8 900	8 904				4
Räntenetto och pensioner	-8 300					-8 300
Summa	-590 203	0	-1 300	0		-587 703
Skatteintäkter och generella statsbidrag	594 801		1 300		-3 800	592 301
Resultatet	4 598	0	0	0	0	4 598

Belopp i tkr.

Driftredovisning, utfall

Driftredovisning	Bokslut 2021						Bokslut 2020		
	Utfall			Budget	Avvikelse		Utfall		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto	Netto	%	Kostnad	Intäkt	Netto
Kommunfullmäktige	-1 407	0	-1 407	-1 417	10	1%	-1 180	-	-1 180
Kommunstyrelsen	-56 102	3 461	-52 641	-59 847	7 206	12%	-55 133	2 845	-52 288
Utbildningsnämnden	-316 834	31 282	-285 552	-290 484	4 932	2%	-308 610	34 319	-274 291
Socialnämnden	-218 009	42 907	-175 102	-185 754	10 652	6%	-232 964	43 989	-188 974
Samhällsbyggnadsnämnden	-144 215	107 615	-36 600	-37 129	529	1%	-139 698	102 191	-37 507
Revisionen	-776		-776	-766	-10	-1%	-767	-	-767
Valnämnden	-78		-78	-180	102	57%	-31	-	-31
Överförmyndare	-792		-792	-780	-12	-2%	-842	-	-842
Jävsnämnden	-15		-15	-50	35	71%	-19	-	-19
Summa nämnder	-738 231	185 268	-552 962	-576 407	23 445	4%	-739 244	183 344	-555 900
Ofördelad budget				-3 000	3 000	-			
Lönerörelse				4	-4	-			
Räntenetto och pensioner mm	-14 833	7 914	-6 919	-8 300	1 381	17%	-15 005	8 549	-6 456
Reavinster	-1 200	11 139	9 939	0	9 939	-	-129	1 370	1 241
Summa ovan	-754 264	204 322	-549 942	-587 703	37 761	6%	-754 378	193 263	-561 115
Skatteintäkter och generella statsbidrag		606 351	606 351	592 301	14 050	2%	-	581 082	581 082
Årets resultat	-754 264	810 673	56 409	4 598	51 811		-754 378	774 345	19 967

Belopp i tkr. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma.

I tabellen för driftredovisning ovan så ingår interna motparter. För att se kopplingen till kommunens resultaträkning se bilagan i slutet av årsredovisningen. Det budgeterade resultatet var 4 598 tkr, vilket överträffades med 51 811 tkr. Största avvikelserna fanns på socialnämnden med 10 652 tkr. Störst procentuella avvikelse för nämnderna fanns på kommunstyrelsen, om man inte räknar med valnämnden och jävsnämnden.

Principer för internredovisningen ska lämnas i årsredovisningen: Intern och extern bokföring särskiljs genom olika motparter. Nämnderna belastas med avskrivningskostnader och internränta för de investeringar som har gjorts, detta finns med i driftredovisningen ovan som en intern kostnad på respektive nämnd och en intern intäkt på raden räntenetto. På raden räntenetto bokförs därefter kommunens externa räntekostnader för de lån som kommunen tagit. Nämnderna belastas med en internhyra för de fastigheter som kommunen äger. I denna ingår eventuella kapitalkostnader för de fastigheter som har ett bokfört värde. Verksamheter för lokalvård och måltid finns inom samhällsbyggnadsnämnden och dessa finansieras genom internfakturering till de nämnder som nyttjar deras tjänster. Detta, samt internhyrorna, förklarar varför samhällsbyggnadsnämnden har stora kostnader men också stora intäkter.

Kommunfullmäktige

Resultatet för kommunfullmäktige var ett överskott med 10 tkr. Man har belastats för kostnader för licenser på ca 96 tkr, som inte var budgeterat, men några andra kostnader har inte uppstått och ett mindre överskott för arvoden gjorde att året slutade på plus.

Kommunstyrelsen

Resultatet för 2021 blev ett överskott på 7,2 mnkr, nettokostnaden blev ca 350 tkr högre jämfört med föregående år. Intäkterna visar på ett överskott på 529 tkr och är ca 600 tkr högre än 2020. Intäkterna avser momsättersökning för köpt verksamhet, EU-bidrag för Europa direkt i Sjuhärad samt diverse bidrag från region och stat. Här finns även hyresintäkter från SÄRF för brandstationen i Töllsjö.

Bruttokostnaden blev totalt ca 1 mnkr högre jämfört med 2020, men hela 6,7 mnkr lägre än budget.

Den största avvikelserna återfinns inom lokalkostnader. Kostnader för lokaler avviker, både i förhållande till 2020 (en minskning med ca 1,0 mnkr) och i förhållande till budget (överskott med ca 3,0 mnkr). Anledningen till de minskade kostnaderna beror främst på Hembygdsvägen där kostnaden för den delen som avser daglig verksamhet fördelas till socialnämnden från 2021 och framåt. Dock kvarstår den största delen av hyran för Hembygdsvägen för kommunstyrelsen då den till största del inte nyttjas. Totalt

beräknas kostnaden för Hembygdsvägen bli 1 mnkr för kommunstyrelsens del. Dessutom såldes Solviken under 2020 och lokalerna på vårdcentralen sades upp vilket ytterligare bidrar till de lägre kostnaderna under 2020. I förhållande till budget är dock den största avvikelserna en betydligt lägre kostnad för de provisoriska skollocalerna, totalt ca 2,5 mnkr.

Personalkostnaderna är i stort oförändrade mellan åren om hänsyn tas till lönerrevisionen och genererar ett överskott på 646 tkr.

Övriga kostnader är något högre jämfört med förra året, men ändå ett positivt resultat i förhållande till budget på 1,1 mnkr, kostnadsökningen beror på att kommunstyrelsen tagit över kostnader för översiktsplanen som tidigare belastat samhällsbyggnadsnämnden. Bland jämförbara poster syns alltså ingen större förändring mellan åren.

Kapitalkostnaderna blev 1,3 mnkr lägre än budgeterat och är ungefär lika höga som förra året trots en sänkt internränta och att personalsystemet skrevs av helt under 2020. Orsaken till det är att avskrivningarna inom IT har ökat till följd av flera stora IT-investeringar under 2020 och 2021, vilket ligger i linje med strategin att köpa snarare än leasa utrustning.

Utbildningsnämnden

Resultatet för utbildningsnämnden 2021 var 4,9 mnkr. Nettokostnaderna har ökat med 4,1 procent där ökningen främst ligger på personalkostnader 6,1 procent, köpt verksamhet 4,7 procent samt att intäkterna sjunkit med 8,8 procent, främst beroende på utfasad ersättning från staten för sjuklöner för pandemin. Övriga kostnader har sjunkit till följd av att arrangemang, skolresor och kompetensutveckling inte kunnat genomföras på grund av pandemin.

Förskola och fritidshem redovisade överskott med 1,1 respektive 1,7 mnkr, där vårens underskott vänts till följd av åtgärder för budget i balans. Överskotten har fortsatt växa på grund av den höga sjukfrånvaron och vård av barn under hösten tillsammans med svårighet att tillsätta vikarier och tjänster.

Grundsärskola redovisade ett överskott på 3,4 mnkr. Överskottet beror främst på den buffert som har lagts för de elever under utredning som ännu inte är inskrivna i grundsärskolan. Verksamhet gymnasieskola redovisar ett överskott på 1,0 mnkr som främst beror på sänkta priser för busskort för 2021. Kultur och fritid visar ett överskott på 0,5 mnkr som beror på lägre personalkostnader, och att pandemin gjort att arrangemang såsom Schools out och barnteatrar uteblivit och att föreningar inte kunnat bedriva verksamhet i samma utsträckning som tidigare. De verksamheter som visar underskott är grundskola

(-3,1 mnkr) och vuxenutbildning (-0,2 mnkr). Grundskolan har haft höga personalkostnader kopplade till antalet barn med omfattande stödbehov, arbetet med hemmasittare, långtidssjukskrivningar, rehab, frånvaro vid graviditeter och tillhörande vikariekostnader samt högre kostnader vid distansundervisning.

Socialnämnden

Resultatet för socialnämnden 2021 var 10,7 mnkr. Nettokostnaderna har minskat med 7,3 procent jämfört med 2020 till största del beroende på minskade kostnader för köpta platser inom individ- och familjeomsorgen, men även inom funktionshinder. En del vakanta tjänster har också påverkat liksom minskade bidragskostnader.

Äldreomsorg redovisade ett överskott med 1,1 mnkr, delvis beroende på statliga ersättningar till följd av pandemin. Även minskade kostnader för närståendestöd, köpt verksamhet och mindre kapitalkostnader jämfört med 2020. Beläggningsgraden på särskilt boende var 87 procent och är en minskning jämfört med 2020. Funktionshinder gjorde ett överskott med 3,3 mnkr till följd av mindre kostnader för köpta platser och personal.

Individ- och familjeomsorgen gjorde ett överskott med 6,4 mnkr, främst beroende på köpta platser men också lägre kostnader för personal och försörjningsstöd än budgeterat. Flera insatser har gjorts i verksamheten för att standardisera handläggningen och få en bättre koppling till den lagstiftning och praxis som finns.

Samhällsbyggnadsnämnden

Resultatet för 2021 var ett överskott med 0,5 mnkr. Det finns flera stora poster som både bidragit negativt och positivt till resultatet. Intäkter till följd av sanktionsavgifter var högre än väntat, med ca 1,6 mnkr. Vakanser inom plan och exploatering har gett ett överskott på ca 1,7 mnkr. Posten som fastighetschef har varit vakant större delen av året vilket också bidragit positivt ekonomiskt. En inventering har gjorts av pågående exploateringsprojekt vilket ledde till att ett antal projekt har avslutats och belastade resultatet med ca 1,6 mnkr. Elkostnaderna var höga i slutet av året och även kostnader för snöröjning och halkbekämpning var högre än budgeterat.

Nettokostnaden för VA-verksamheten var -0,4 mnkr, dvs. ett underskott. I likhet med tidigare år har det skett en skattefinansiering, för 2021 med 1,7 mnkr. Mellanskillnaden 1,3 mnkr går enligt tidigare praxis till VA-fonden som ska täcka framtida finansiering av utbyggnaden av VA-nätet. Se mer i avsnittet om VA Renhållningsverksamheten visade underskott med 0,5 mnkr.

Övriga nämnder

Alla övriga nämnder har mindre avvikelser, bortsett från valnämnden som gick plus med 102 tkr. Orsaken var att budgeten låg på en högre nivå, en nivå som normalt gäller ett valår. Arvodena var endast 5 tkr. I stället köptes nya skärmar och bås in för att användas till valet 2022.

Övriga poster

Den ofördelade budgeten på 3,0 mnkr har inte nyttjats under året. Inga förslag har lagts fram politiskt och inga beslut har fattats kring eventuellt användande av budgeten.

Utfallet för lönerrevision 2021 blev nästan precis som det som var budgeterat, 4 tkr skiljde det. Om utfallet blir större än det som finns budgeterat så brukar en

reglering ske så att nämnderna ändå inte får mer i budgetkompensation än vad som funnits avsatt centralt. Den här gången fick man dock en kompensation på 8 904 tkr, 4 tkr mer än vad som var budgeterat.

Räntenettet och pensionerna visade överskott mot budget med 1,4 mnkr, trots att pensionskostnaderna var högre än föregående år så rymdes det i budgeten, som ökades till 2021 med 1,6 mnkr. I denna post finns också intäkt till följd av värdeökningen för kommunens placeringar. Dessa bidrog till resultatet med 1,0 mnkr.

I posten reavinster finns det försäljningsintäkter från dels Tyftet 3 och dels markanvisningen. Dessa bidrog till resultatet med 5,4 respektive 4,6 mnkr, tillsammans 9,9 mnkr.

Investeringsredovisning

Verksamhet	Utfall			Budget KF	Budget nämnd	Avvikelse
	utgifter	inkomster	netto			
Fastighet						
Förskola Olsfors	-			-35,0	-23,2	23,2
Hembygdsvägen	-0,4		-0,4	-4,0		3,6
LSS-boende	-0,3		-0,3	-20,0		19,7
Ombyggnad sarskola (A)	-2,5		-2,5	-1,5	-4,0	1,5
Provisoriska skollokaler (A)	-3,7		-3,7	-2,0	-4,1	0,4
Kontorsplatser Råssa	-		-	-3,0		3,0
Ny skola	-		-	-2,0		2,0
Särskilt boende	-0,2		-0,2	-1,0		0,8
Oförutsett	-0,2		-0,2	-2,0	-0,45	0,25
Tillbyggnad matsal	-1,3		-1,3		-5,0	3,7
Odensgården förskola	-1,5		-1,5		-2,2	0,7
Hemkunskapssal etapp 2 (A)	-1,3		-1,3			0,0
Entrépartier Bollebygdskolan (A)	-0,2		-0,2		-0,25	0,1
Renovering tak Töllsjöskolan (A)	-0,3		-0,3			-0,3
Delsumma fastighet	-11,8		-11,8	-70,5		58,7
Gata						
Ekedalsvägen GC (A)	-2,0	1,0	-1,0	-		-1,0
Spjälvägen	-1,6	0,1	-1,5	-		-1,5
Ospecificerat gata	-1,0		-1,0	-1,5		0,5
Markinköp SBN						
	-			-1,5		1,5
Strategiska markinköp KS						
	-			-20,0		20,0
Övrigt, årligt anslag reinvesteringar:						
Samhällsbyggnadsnämnden	-0,7		-0,7	-2,0		1,3
Utbildningsnämnden	-2,5		-2,5	-2,5		0
Socialnämnden	-0,8		-0,8	-1,0		0,2
Kommunstyrelsen	-2,4		-2,4	-2,0		-0,4
Delsumma skattefinansierad	-22,6	1,1	-21,5	74,5	74,5	83,0
Renhållning						
Ej specificerat renhållning	-		-	-0,5		0,5
VA						
Ej specificerat VA	-3,8		-3,8	-14,0		10,2
Delsumma avgiftsfinansierad	-3,8		-3,8	-14,5	-14,5	10,7
Exploateringar						
Ej specificerat	-0,0		-0,0	-25,0		25,0
Tyftet etapp 3 (Olofs väg)	-0,7		-0,7	-		-0,7
Tyftet 2 (markanvisn Annas väg)	-0,0		-0,0	-		-0,0
Tyftet 2 (Anna Elviras väg)	-0,8		-0,8	-		-0,8
Bergadalen 2-3	-0,8		-0,8	-		-0,8
Delsumma exploateringar	-2,3		-2,3	-25,0	-25,0	22,0
Totalsumma	-28,8	1,1	-27,7	-144,0	-144,0	116,3

Belopp är i mnkr. Minustecken innebär negativt saldo, dvs. utgifterna överstiger eventuella inkomster. Projekt med (A) innebär att projektet är avslutat. Sambällsbyggnadsnämnden har flyttat en del budgetposter inom fastighet. Kolumn avvikelse är nämndens en nya budget jämfört med utfallet.

Verksamhet	Utfall		
	utgifter	inkomster	netto
Projekt som kostnadsförts	1,8	-0,1	1,6

De projekt som uttrangerades, från pågående exploatering till driftkostnaderna under året får en omvänd effekt i investeringsredovisningen genom att de "backas". De ska exkluderas när man ska se vad som investerats under året. Summa investeringar under året är -27,7 med tillägg för 0,3 mnkr som avser nyanskaffning finansiell leasing, summa -27,9 mnkr för årets investeringar.

Fastigheter

Av budgeten på 70,5 mnkr har 11,8 mnkr nyttjats under året. Förskola Olsfors befinner sig i utredningsfasen. Det finns en plats som är utsedd i Olsfors och i början av 2022 kommer samråd att ske. De kostnader som lagts ner under 2021 kan inte belasta investeringsbudgeten. Troligen kan byggnation ske från slutet av 2023 och under 2024, först i samband med projektering under 2023 kan det bli frågan om investeringsutgifter. Budgeten på 35 mnkr borde aldrig ha varit med bland investeringarna 2021. Delar av budgeten flyttade nämnden till andra projekt under året. Även LSS-boende är i en tidig fas där placering finns färdigt, men byggstart ligger längre fram. Att ändå budgetera med 20 mnkr för 2021 är mer frågan om symbolik än om vad som i realiteten kommer att utföras.

Gata

Beläggningsarbeten har gjorts på flera gator, utgift ca 1,0 mnkr bland ospecificerat. Ekedalsvägen har haft utgifter på ca 2,5 mnkr varav 2,0 mnkr fanns med bland årets utgifter. Kommunen har fått medfinansiering med 1,0 mnkr. Spjälvägen är ett kombinerat gatu- och VA-projekt där kommunen tidigare förbundit sig att förlänga en gata samt bygga ut VA-anlutningar till tre nya tomter. Under 2021 har det varit utgifter på 1,6 mnkr samt inkomster på 0,1 mnkr för projektet. Kommunen kommer också att få in anslutningsavgifter senare.

Övrigt

Inga markinköp har gjorts under året. Samhällsbyggnadsnämnden har förbrukat 0,7 mnkr av sin investeringsbudget på 2,0 mnkr medan övriga nämnder har mindre avvikelser.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Renhållning har gjort investering av en styck rollpack till återvinningscentralen på 2022 istället för 2021. VA har gjort investeringar på 3,8 mnkr vilket var spritt på flera delar.

Exploateringar

Beloppen i tabellen ovan är de som påverkar investeringsutgifterna under 2021, men säger ingenting om resultatpåverkan för exploateringsprojekten eller vilka utgifter som tagits tidigare år. Samhällsbyggnadsnämndens årsrapport har en mer utförlig sammanställning av de större exploateringsprojekten.

Finansiella rapporter, kommunen

Resultaträkning

Belopp i miljoner kr (mnkr)	Not	2021			Utfall helår 2020
		Utfall	Budget	Avvikelse	
Verksamhetens intäkter	1	124,0	98,7	25,3	116,2
Verksamhetens kostnader	2	-650,3	-657,5	7,2	-649,9
Avskrivningar		-27,8	-27,5	-0,3	-27,3
Verksamhetens nettokostnader		-554,2	-586,3	32,2	-560,9
Skatteintäkter	3	495,8	480,7	15,1	468,1
Generella statsbidrag och utjämning	4	114,3	111,3	3,0	113,0
Verksamhetens resultat		56,0	5,7	50,3	20,2
Finansiella intäkter	5	1,9	0,5	1,4	1,3
Finansiella kostnader	6	-1,4	-1,5	0,1	-1,5
Resultat efter finansiella poster		56,4	4,6	51,8	20,0
Årets resultat		56,4	4,6	51,8	20,0

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	2021	2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	7	0,7	0,1
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	435,7	429,1
Maskiner och inventarier	9,10	29,0	33,0
Övriga materiella anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier, andelar och grundfondskapital	11	14,7	13,9
Summa anläggningstillgångar		480,1	476,1
Bidrag till infrastruktur		-	-
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager o exploateringsfastigheter		32,2	35,9
Fordringar	12	47,1	36,7
Kortfristiga placeringar		-	-
Kassa och bank	13	90,1	91,8
Summa omsättningstillgångar		169,4	164,5
SUMMA TILLGÅNGAR		649,4	640,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		56,4	20,0
Resultatutjämningsreserv		62,1	13,1
Övrigt eget kapital		257,4	286,4
Summa eget kapital	14	375,9	319,5
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	46,4	39,2
Andra avsättningar		-	-
Skulder			
Långfristiga skulder	16	103,2	160,6
Kortfristiga skulder	17	123,9	121,3
Summa skulder		227,1	281,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		649,4	640,6

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	Not	2021	2020
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Ställda panter	18	0,3	0,3
Borgensförbindelser	19	302,5	302,5
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna		137,1	139,7
varav Borås stad		2,6	2,8
varav löneskatt		26,8	27,3
Övriga ansvarsförbindelser		-	-

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		56,4	20,0
Justering för av - och nedskrivningar	7, 8, 9	27,8	27,3
Justering för gjorda avsättningar	15	7,2	3,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11	-0,7	-0,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		90,7	50,6
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL			
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	12	-10,3	-5,2
Ökning/minskning förråd och lager		3,7	-2,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder	17	2,6	13,8
Förändring av rörelsekapital		-4,0	5,9
Kassaflöden från den löpande verksamheten		86,7	56,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella tillgångar	7	-0,7	-
Investering i materiella tillgångar	8,9	-30,3	-16,7
Försäljning av materiella tillgångar	8	-	3,4
Investering i finansiella tillgångar	11	-	-
Försäljning av finansiella tillgångar		-	-
Kassaflöden från investeringsverksamheten		-31,0	-13,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring långfristiga skulder	16	-57,4	-35,2
Ökning av långfristiga fordringar		-	-
Kassaflöden från finansieringsverksamheten		-57,4	-35,2
Årets kassaflöde		-1,7	8,0
Likvida medel vid periodens början		91,8	83,9
Likvida medel vid periodens slut		90,2	91,8

Noter

Belopp i mnkr	2021	2020
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsmedel	6,6	6,6
Taxor och avgifter	45,6	40,3
Hysesintäkter	5,5	4,3
Bidrag	47,4	56,1
<i>Varav från staten</i>	40,1	49,2
Försäljning av tjänster och verksamheter	7,4	7,6
Försäljning av exploateringsfastigheter	11,1	0,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,2	0,7
Summa verksamhetens intäkter	124,0	116,2
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag	-20,5	-21,3
Entreprenad och köp av verksamhet	-116,9	-124,4
Konsulttjänster och tillfälligt inhyrd personal	-11,9	-9,9
Personalkostnader	-410,1	-399,0
Lokalkostnader	-11,6	-12,1
Övriga kostnader	-78,1	-83,1
Sålda tomträtter	-1,2	-0,1
Summa verksamhetens kostnader	-650,3	-649,9
Not 3 Skatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter	483,4	477,1
Slutavräkning	12,4	-9,1
Summa skatteintäkter	495,8	468,1
Avräkningsbelopp per invånare (kr)		
Slutavräkning 2020/2019	165	-244
Preliminär slutavräkning 2021/2020	1 143	-715
Not 4 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	60,9	63,1
Införandebidrag	3,2	7,3
Regleringsbidrag	28,3	9,7
Generella bidrag från staten	5,1	19,2
Kostnadsutjämningsavgift	-5,7	-3,5
Kommunal fastighetsavgift	20,6	19,4
Utjämning LSS	1,9	-2,4
Summa generella statsbidrag och utjämning	114,3	113,0
Not 5 Finansiella intäkter		
Utdelning på aktier och andelar	0,2	-
Ränteintäkter	0,0	0,1
Försäljning och värdering finansiella oms.tillg.	0,0	0,4
Övriga finansiella intäkter	0,7	0,8
Summa finansiella intäkter	1,9	1,3
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader på långfristiga lån	-1,0	-1,3
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,2
Summa finansiella kostnader	-1,4	-1,5

Noter, forts.

Belopp i mnkr	2021	2020
Not 7 Immateriella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde	4,5	3,8
Akkumulerade avskrivningar	-3,8	-3,7
Bokfört värde	0,7	0,1
Redovisat värde årets början	0,1	0,4
Investeringar	0,3	-
Flyttningar/omklassificeringar	0,3	-
Avskrivningar	-0,1	-0,3
Redovisat värde periodens slut	0,7	0,1
Samtliga tillgångar är förvärvade. Avskrivningsperiod är 3-5 år.		
Not 8 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	702,9	675,1
Akkumulerade avskrivningar	-267,2	-246,0
Bokfört värde	435,7	429,1
Redovisat värde årets början	429,1	452,7
Investeringar	24,8	0,7
Flyttningar/omklassificeringar	3,1	-
Försäljningar	-	-3,2
Utrangeringar	-	-0,2
Avskrivningar	-21,2	-21,0
Redovisat värde periodens slut	435,7	429,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod för fastigheterna: 31,7 år (mark skrivs inte av)		
Not 9 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	131,6	125,4
Akkumulerade avskrivningar	-113,9	-107,5
Bokfört värde	17,8	18,0
Redovisat värde årets början	18,0	16,9
Investeringar	6,2	7,0
Flyttningar/omklassificeringar	0,1	-
Utrangeringar	-0,1	0,1
Avskrivningar	-6,5	-6,0
Redovisat värde periodens slut	17,8	18,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod: 6,5 år		
Not 10 Pågående investeringsprojekt		
Pågående investeringsprojekt	11,3	15,0
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar		
Kommuninvest	6,1	6,1
Sjuhärads kommunalförbund	-	0,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0
Gryaab	1,0	1,0
Summa aktier och andelar	7,2	7,4
Grundfondskapital		
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0

Noter, forts.

Belopp i mnkr	2021	2020
<i>Not 11 forts</i>		
Långfristiga placeringar		
Aktieindexobligationer mm	6,5	5,5
Summa finansiella anläggningstillgångar	14,7	13,9
Not 12 Fordringar		
Kundfordringar	5,8	4,1
Diverse kortfristiga fordringar	23,3	24,5
- varav fordran mervärdesskatt	3,3	2,7
Förutbetalda kostnader	6,5	6,5
Upplupna intäkter	11,5	1,6
Kortfristiga placeringar	-	-
Summa kortfristiga fordringar	47,1	36,7
Not 13 Kassa och bank		
Bank	90,1	91,8
Summa Kassa och bank	90,1	91,8
Not 14 Eget kapital		
Ingående balans	319,5	299,5
Årets resultat exkl resultatutjämningsreserv	7,4	6,9
Resultatutjämningsreserv	49,0	13,1
Utgående balans	375,9	319,5
Not 15 Avsättningar pensioner		
FÅP	26,4	21,4
KÅP	1,7	1,7
PBH	0,9	0,4
ÅP	7,4	6,6
VP	0,1	0,5
EP	0,9	1,0
Summa pensioner	37,4	31,5
Löneskatt	9,1	7,6
Summa pensioner och löneskatt	46,4	39,2
Specifikation:		
Ingående avsättning	31,5	35,6
Nyintjänad pension	4,5	3,3
<i>varav</i>		
-FÅP	4,5	3,3
-Särskild avtalspension	-	-0,0
Årets utbetalningar	-1,0	-1,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,5	0,8
Ändring av försäkringstekniska grunder	1,7	-0,1
Övrig post	-0,3	0,3
Byte av tryggande	-0,2	-0,3
Förändring av löneskatt	1,4	0,7
Utgående avsättning pensioner	46,4	39,2
<i>Utredningsgrad:</i>	<i>98 %</i>	<i>98 %</i>
Not 16 Långfristiga skulder		
Kommuninvest	100,0	160,0
Långfristig leaseingskuld	0,8	0,6
Skuld för offentliga bidrag	2,4	
Summa långfristiga skulder	103,2	160,6

Noter, forts.

Belopp i mnkr	2021	2020
Not 17 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	25,3	23,7
Personalens skatter och avgifter	7,3	10,7
Övriga kortfristiga skulder	11,6	6,0
Förutbetalda intäkter	32,6	36,4
Upplupna kostnader	47,1	44,5
- varav löner	1,4	1,6
- varav semesterlöneskuld	15,2	15,0
Summa kortfristiga skulder	123,9	121,3
Not 18 Ställda panter		
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3
Not 19 Borgensförbindelser		
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Enligt beslut i KF 2020-02-06, utnyttjad borgen är 249 mnkr)	299,0	299,0
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,0
Gadden, fristående skola	3,5	3,5
Summa borgensförbindelser	302,5	302,5

Not Kostnad (tkr) för räkenskapsrevision	
Revisionens totala kostnader 2021	776
<i>varav räkenskapsrevision:</i>	
20 % av revisorernas arvoden	68
Revisoreernas biträden	249
Summa räkenskapsrevision	317

Not Leasing			
Kommunen leasar främst fordon inom hemtjänst och övrig omsorgsverksamhet samt inom samhällsbyggnadsverksamheten. Även viss datautrustning leasas. Uppgifter om framtida minimileaseavgifter (i tkr) som ska betalas inom de närmaste fem åren finns i tabellen ovan.			
Framtida leasingavgifter förfaller:		2021	2020
Operationell leasing	Inom 1 år	6 751	4 115
	Senare än 1 år men inom 5 år	7 244	3 866
	Senare än 5 år	-	-
Finansiell leasing	Inom 1 år	1 060	170
	Senare än 1 år men inom 5 år	824	628
	Senare än 5 år	-	-

Belopp i tkr.

Not Särredovisningar
Den särredovisning som tillämpas gäller VA-verksamheten, enligt lag om allmänna vattentjänster. Den finns i verksamhetsavsnittet.

Not Solidarisk borgen
Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Forts not solidarisk borgen

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Bollebygds kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 401 513 891 kronor och av de totala tillgångarna till 406 936 560 kronor.

Not redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats utifrån lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen, samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Om avsteg från detta är gjorda så anges det specifikt nedan. Ingen ändring av redovisningsprinciperna har skett sedan bokslutet 2020.

Intäkter och kostnader - Inkomster och utgifter är i allt väsentligt periodiserade till rätt period. En gräns på ett basbelopp gäller, inkomster eller utgifter över detta ska alltid periodiseras. Det förekommer att lägre belopp också periodiseras, i synnerhet hyror. Statsbidrag som inte är generella utan avser något visst projekt eller liknande, periodiseras alltid. Kommunen fick 0,7 mnkr utbetalt i februari 2022 för sjuklöner för december 2021. Uppbokning är inte gjord utan intäkten hamnar på 2022 då intäktskriteriet inte är uppfyllt för 2021. Anslutningsavgifter avseende VA-verksamheten redovisas som verksamhetens intäkter och periodiseras på 50 år. Årets förändring av semesterlöneskuld, intjänad ferielön och övertid kostnadsbokförs över resultaträkningen. Den totala skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen. Timlöner som intjänats i december men utbetalas i januari är periodiserade och belastar resultatet för 2021. Internräntan sattes till 1,25 procent 2021 och är samma som den som SKR tagit fram som exempel.

Jämförelsestörande poster – Det finns några poster som skulle kunna ha bedömts som jämförelsestörande men som inte gjort det. Det gäller samtliga corona-relaterade kostnader och de statsbidrag som kommunen erhållit för dessa. Det gäller också reavinsterna på netto 9,9 mnkr för tomtförsäljningar Kommunen har också skrivit ned ett antal pågående investeringsprojekt för 1,6 mnkr.

Aktivering - Investeringar som aktiveras har som princip haft ett anskaffningsvärde på över ett basbelopp (exkl. mervärdesskatt) och en livslängd på minst tre år.

Immateriella tillgångar - Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.

Komponentredovisning - Kommunen tillämpar komponentredovisning fr.o.m. 2015. Avskrivningstider är framtagna utifrån rekommendationer från RKR och branschen, dessutom har diskussioner förts med andra kommuner för att skapa likvärdighet. Byggnader har delats in i fem komponenter med avskrivningstider på mellan 15-80 år. Gator har mellan 2-5 komponenter beroende på typ. Investeringar inom VA har redan haft karaktären av komponentredovisning eftersom de ingående delarna ofta är lätt identifierbara, men fem komponenter finns inom detta område. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. I snitt har de fastigheter där investering har skett före 2015 en avskrivningstid på 33 år, som vägt snitt. En inventering och komponentindelning av dessa äldre investeringar hade sannolikt inte gett någon större effekt på resultatet, nytan av att göra detta arbete överväger inte nedlagd arbetstid. Om någon befintlig fastighet genomgår större renovering så ska dock ny bedömning göras av berörda komponenter.

Sammanställd redovisning - Kommunkoncernen består av kommunen och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder. Förvaltningsberättelsen ska enligt RKR upprättas utifrån ett koncernperspektiv. Detta har inte gjorts för varje rubrik. Bedömningen är att man ändå kan få en fullständig bild av koncernen då den är så pass enkelt uppbyggd med enbart kommunen samt stiftelsen. Stiftelsens förutsättningar redogörs för i ett separat avsnitt. Gemensam notapparat för koncernen saknas, men samma argument finns för detta som ovan.

Internredovisningsprinciperna – Internredovisningen särskiljs genom motparterna. Köp och sälj förekommer inom bl.a. måltid, lokalvård och internhyror. Det är viktigt att få en rättvisande redovisning utifrån verksamhetsbegreppet, att t.ex. hyror för lokaler fördelas till rätt verksamhet så att statistiken i räkenskapsammandraget bli

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna utgörs av kommunen samt Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder, tillsammans är de Bollebygds kommunkoncern. Mellanhavanden är eliminerade. Enligt lagstiftningen ska sådana räkenskaper tas fram och uppställning ska göras i tabell med kommunens uppgifter i anslutning.

Resultaträkning koncernen

	Koncernen	Kommunen	Koncernen	Kommunen
	2021	2021	2020	2020
Verksamhetens intäkter	156,3	124,0	145,9	116,2
Verksamhetens kostnader	-670,5	-650,3	-666,7	-649,9
Avskrivningar	-36,8	-27,8	-35,3	-27,3
Verksamhetens nettokostnader	-550,9	-554,2	-556,1	-560,9
Skatteintäkter	495,8	495,8	468,1	468,1
Generella statsbidrag och utjämning	114,3	114,3	113,0	113,0
Verksamhetens resultat	35,7	56,0	25,0	20,2
Finansiella intäkter	1,9	1,9	1,3	1,3
Finansiella kostnader	-2,3	-1,4	-2,4	-1,5
Resultat efter finansiella poster	58,8	56,4	23,9	20,0
Uppskjuten skatt	0,1	-	-0,2	-
Resultat efter bokslutsdispositioner	58,9	56,4	23,7	20,0
Skatt på årets resultat efter bokslutsdispositioner	-0,5	-	-0,6	-
Årets resultat	58,4	56,4	23,1	20,0

Balansräkning koncernen

	Koncernen	Kommunen	Koncernen	Kommunen
	2021	2021	2020	2020
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	0,7	0,7	0,1	0,1
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	708,1	435,7	684,3	429,1
Maskiner och inventarier	32,6	29,0	57,2	33,0
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Aktier, andelar och grundfondskapital	13,7	14,7	13,0	13,9
Summa anläggningstillgångar	755,1	480,1	754,6	476,1
Omsättningstillgångar				
Förråd, lager o exploateringsfastigheter	32,3	32,2	36,1	35,9
Fordringar	47,9	47,1	51,5	36,7
Kassa och bank	123,3	90,1	111,2	91,8
Summa omsättningstillgångar	203,5	169,4	198,8	164,5
SUMMA TILLGÅNGAR	958,6	649,4	953,4	640,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Årets resultat	58,4	56,4	23,1	20,0
Övrigt eget kapital	370,2	319,5	347,1	299,5
Summa eget kapital	428,6	375,9	370,2	319,5
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	46,4	46,4	39,2	39,2
Avsättning uppskjuten skatt	1,2	-	1,3	-
Skulder				
Långfristiga skulder	264,7	103,2	353,6	160,6
Kortfristiga skulder	217,7	123,9	189,1	121,3
Summa skulder	482,4	227,1	542,7	281,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	958,6	649,4	953,4	640,6

Kassaflöde koncernen

	Koncernen	Kommunen	Koncernen	Kommunen
	2021	2021	2020	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	58,4	56,4	23,1	20,0
Justering för av - och nedskrivningar	36,7	27,8	35,3	27,3
Justering för räntor och skatt	-0,7	-	1,4	-
Justering för gjorda avsättningar	7,2	7,2	3,6	3,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster	-0,7	-0,7	-0,2	-0,2
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>101,0</i>	<i>90,7</i>	<i>63,2</i>	<i>50,6</i>
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	4,3	-10,3	-18,0	-5,2
Ökning/minskning förråd och lager	3,8	3,7	-2,7	-2,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-3,6	2,6	15,7	13,8
Kassaflöden från den löpande verksamheten	105,5	86,7	58,1	56,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella tillgångar	-0,7	-0,7	-	-
Investering i materiella tillgångar	-35,9	-30,3	-49,8	-16,7
Försäljning av materiella tillgångar	-	-	3,4	3,4
Investering i finansiella tillgångar	-	-	-	-
Försäljning av finansiella tillgångar	-	-	-	-
Kassaflöden från investeringsverksamheten	-36,6	-5,6	-46,5	-13,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Förändring långfristiga skulder	-57,4	-57,4	-3,2	-35,2
Förändring av långfristiga fordringar	-	-	-	-
Kassaflöden från finansieringsverksamheten	-57,4	-57,4	-3,2	-35,2
Årets kassaflöde	11,5	-1,7	8,5	8,0
Likvida medel vid periodens början	111,3	91,8	103,4	83,9
Likvida medel vid periodens slut	122,8	90,2	111,9	91,8

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nr	Mål	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Arbete och företagande:				
1	Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd. - Kommunen ska verka för att näringsidkare som bedriver eller vill starta verksamhet i Bollebygds kommun ges de skäliga förutsättningar, råd och anvisningar som fordras för verksamhetens bedrivande.		delvis uppnått	
<p>Målet är svårt att utvärdera då det inte finns något resultat flera av de givna indikatorerna. Flera insatser bedöms dock ha bidragit till måluppfyllnad. Kommunen måste fortsätta sitt arbete med att förändra synen och sitt bemötande samt tillgänglighet mot kund/företagarna för att få fler att vilja etablera sig i kommunen samt att få befintliga kunder/företagare mer nöjda. I Svenskt Näringslivs företagsranking klättrade Bollebygd 40 platser uppåt och är nu på plats 180.</p> <p>Två insatser som också genomförs av samhällsbyggnadsnämnden är förbättrad tillgång till bredband och ökad tillgänglighet till återvinningscentralen, vilka är uppnådda.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet delvis uppnås.</p>				
2	Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.		delvis uppnått	
<p>Kommunen har goda resultat på HME vilket mäter hållbart medarbetarengagemang, jämfört med mätningen 2019 har resultatet förbättrats från ett index på 80 till 82. HME mäts i alla kommuner och Bollebygds resultat är jämförbart med de flesta kommunerna i vår närhet.</p> <p>För att bli en mer attraktiv arbetsgivare arbetar kommunen kontinuerligt med insatser inom området. Förvaltningarna behöver arbeta med olika delar för att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare och i de olika verksamhetsplanerna för året framgår vilka delar som var planerade under året. Rådande pandemi har dock medfört att det planerade arbetet inom målet för en attraktiv och bra arbetsgivare till stora delar har fått senareläggas.</p> <p>För att förbättra kommunens attraktivitet genomförs flera åtgärder, några som kan nämnas är att förbättra personalkontinuiteten inom samhällsbyggnadsnämndens verksamheter, ta fram ny arbetsmiljöpolicy, fokusera på första linjens chefers arbetsmiljö genom metoden chefskopet samt att införa ”röda tråden” i samtliga verksamheter.</p>				
Delaktighet:				
3	Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.		delvis uppnått	
<p>Endast socialnämnden följer upp detta mål. Uppdraget är att minska antalet individer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd med 50 % under året. Utgångspunkterna för uppdraget var knappt 60 individer som vid utgången av 2020 hade haft ekonomiskt bistånd i minst tio månader i sträck. Under året har 29 av dessa individer kommit ut i annan försörjning, antingen via arbete eller till rätt insats med annan huvudman.</p> <p>Under året har även det totala antalet hushåll med försörjningsstöd minskat kraftigt då arbetet har bedrivits med fokus på rätt sysselsättning vilket har medfört att fler individer kommit till självförsörjning. Genom en omarbetning av riktlinjerna för ekonomiskt bistånd har tydliggjorts att samtliga individer som söker ekonomiskt bistånd ska få en remiss till arbetsmarknadsenheten vid första ansökning och deltagande i</p>				

<p>aktiviteter efter förmåga och individuella förutsättningar sätts som ett krav för ekonomiskt bistånd. Förändringen är ett naturligt steg i utvecklingen mot ökad sysselsättning och följer hanteringen i närliggande kommuner.</p> <p>Det finns även ett uppdrag att utreda hur så kallade enkla jobb kan skapas inom kommunen som genomförs av HR-avdelningen i nära samverkan med arbetsmarknadsenheten. Det kommer framöver att finnas stort behov av att utveckla arbetet inom integrationsområde för att kunna utvärdera vilka behov som finns och vilken typ av försörjning som kan bli aktuell för målgruppen. Under året har flera personer gått ur etableringsprogrammet men vägen till egen försörjning är lång.</p>			
Trygghet, uppväxt och åldrande:			
4	<p>Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen.</p> <p>- Invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.</p>	uppnått	
<p>Tre av nämnderna arbetar med målet, bedömningarna om måluppfyllelse varierar. Kommunens placering i öppna jämförelser om trygghet måste anses väga tungt, då den undersökningen väger samman flera indikatorer. Resultaten i den är en förbättring från plats 25 till plats 13, vilket innebär att Bollebygds kommun är bland de 5 % bästa. Bollebygd är alltså en kommun där invånare upplever sig som trygga vilket förstärks av den trygghetsenkät som genomförs av sjuhäradskommunerna tillsammans med polisen där enbart 10 % svarade att de känner sig otrygga.</p> <p>Socialnämnden har utvecklat kommunens öppenvård och fler insatser ges nu i egen regi vilket medfört att färre boendelösningar har behövt köpas externt då behovet kunnat tillgodoses på hemmaplan.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden bidrar till målet genom att arbeta med bostadsförsörjningsprogram, översiktsplan och skogsbruksplan. Samtliga är inledda förväntas antas under 2022.</p> <p>Kommunstyrelsen bedömer att målet är uppfyllt, stor vikt läggs vid goda placeringarna över tid i öppna jämförelser.</p>			
5	<p>Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.</p>		delvis uppnått
<p>Förtroende för kommunens samhällsservice påverkas mycket av omgivningen och samhällsklimatet i allmänhet, individuell situation mm.</p> <p>Socialnämnden strävar efter att uppnå målet i varje situation och att förtroendet ska bygga på hög rättsäkerhet, professionalitet och god servicenivå. Arbetet fortlöper hela tiden för att utveckla detta, pandemin har dock bromsat in förändringstakten. Ett antal styrdokument har antagits inom individ- och familjeomsorgen för att förbättra likabehandling och rättsäkerhet. Under året har socialnämnden även fokuserat på bemötandet inom äldreomsorgen, även om det inte finns några resultat av arbetet är ändå bedömningen att arbetet inneburit mer nöjda brukare och mindre klagomål. Under 2021 genomfördes ingen nationell brukarundersökning av socialstyrelsen.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden har som mål att utarbeta former för uppföljning och analys av verksamheten för att på ett bättre sätt anpassa verksamheten efter medborgarnas behov.</p> <p>Då det inte finns få relevanta insatser och indikatorer på vare sig KF eller nämnds nivå är det svårt att följa upp målet. Brukar-, kund- och medborgarundersökningar har inte genomförts eller redovisats i den utsträckning att resultat kan utläsas.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet är delvis uppfyllt.</p>			
6	<p>Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier)</p>	uppnått	
<p>Utbildningsförvaltningen har tillsammans med KAA-samordnare och chef för AME deltagit i de nätverksträffar och kompetensutvecklingsinsatser som anordnats inom VI-projektet.</p> <p>Arbetet med skolnärvaro från yngre år och uppåt har även börjat diskuteras på gymnasienivå som en framgångsfaktor för fullföljda studier. Därför är arbetet med nätverk och tidiga möten kring det en nödvändighet. Vi har bra samarbete med de flesta gymnasieskolor, men eftersom våra elever finns spridda på</p>			

många olika ställen kan det finnas de som inte får den uppbackning de behöver. Utbildningsförvaltningen upplever ändå att kontakten med hemkommunen alltid sköts när det gäller avhopp från skolor.

Studie och yrkesvägledare, pedagoger på 7–9 samt förvaltningen har arbetat kring gymnasieelever med behov av extra stöd kring sin skolgång, och deltagit i de möten, som man kallat till från olika aktörer.

Andelen elever som uppnår fullföljda studier inom fyra år har ökat från 78,5 till 87,3. Under samma period har andelen i riket legat oförändrat på 77,9%. Andelen gymnasieelever med grundläggande behörighet har ökat från 55,9 % till 60 %, vilket är 2 procentenheter bättre än riket.

Mot bakgrund av de förbättrade resultaten bedömer kommunstyrelsen att målet är uppfyllt.

Miljösmart kommun:

7	Kommunen ska upprätta miljö- och hållbarhetsmål enligt kommunens miljöpolicy och hållbarhetspolicy	uppnått		
---	--	---------	--	--

Kommunfullmäktige har antagit miljö- och hållbarhetsmål i enlighet med kommunens miljö- och hållbarhetspolicy. Målet är därför uppfyllt.

Under året har även arbetat med kommunernas klimatlöfte 2030 och utifrån det antagit fyra egna klimatmål som verksamheterna arbetar med. De antagna målen är:

- Vi använder en klimatstyrande resepolicy.
- Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har som mål att minska till 45 gram per person, målet är uppfyllt
- Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal, målet är uppfyllt
- Vi arrangerar event/aktiviteter riktat till allmänheten om klimat, målet är uppfyllt.

God ekonomisk hushållning:

8	Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	uppnått		
---	---	---------	--	--

Kommunens resultat på 56,4 mnkr var det bästa någonsin i kommunens historia och motsvarade hela 9,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet ska dock ses totalt för åren 2019-2022. Sammanlagt för åren 2019-2021 var resultatet nästan 79 mnkr och skatteintäkterna och de generella statsbidragen 1 745 mnkr, det motsvarade 4,5 procent. Budgeten för 2022 har ett resultat på 13,5 mnkr (efter tekniska justeringar) och skatteintäkter och generella statsbidrag på 622 mnkr. Om detta blir utfallet innebär det ett sammantaget resultat på 3,9 procent för mandatperioden och målet uppnås därmed.

9	Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.	uppnått		
---	---	---------	--	--

Årets skattefinansierade investeringar och exploateringar blev 24,1 mnkr vilket utgjorde 349 procent av årets resultat och årets avskrivningar. Det har alltså varit möjligt att finansiera investeringarna flera gånger om med egna medel. Självfinansieringsgraden var för åren 2019 och 2020: 116 och 241 procent. Budgeten för 2022 innehåller investeringar på 124,2 mnkr och ett resultat ihop med avskrivningarna på 40,0 mnkr. Om detta blir fallet så nås en självfinansieringsgrad för mandatperioden på 104 procent, klart över målet på 40 procent. Investeringsbudgeten har aldrig nyttjats fullt ut under 2019-2021 och så kommer med all sannolikhet även bli fallet för 2022.

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av nio (9) mål bedömer kommunstyrelsen att fem (5) mål uppnås och fyra (4) uppnås delvis. Detta är en förbättring i måluppfyllnad jämfört med 2021. Gemensamt för flera av målen som delvis nås är att de visar på en ambition eller viljeinriktning snarare än att vara mätbara mål. Det innebär att det är väldigt svårt att på objektiva grunder bedöma måluppfyllelsen utan i stället görs en bedömning av de insatser som gjorts under året. För flera av målen gäller att planerade insatser under året enbart delvis genomfördes pga. coronapandemin vilket bidrar till en sämre måluppfyllnad. Bland målen kan det även

vara så att vissa delar uppfylls och tyder på ett gott resultat men andra uppfylls inte, vilket då också bedöms som att målet är delvis uppfyllt.

Ett exempel på det är mål 1 där Bollebygd klättrar i svenskt näringslivs ranking, men övriga indikatorer visar på att målet inte uppnås eller så saknas resultat för vissa indikatorer vilket gör att målet är svårt att utvärdera

För mål 7 klimatsmart kommun, finns sedan hösten 2021 av kommunfullmäktige antagna miljö- och hållbarhetsmål vilket gör att målet i sig är uppnått men arbetet med att bryta ner och arbeta med målen bara inletts.

Verksamhetsberättelser

Förskola

Årets verksamhet

På grund av pandemin och den höga personalfrånvaron har pedagogerna inte alltid kunnat få ut sin planeringstid, vilket har resulterat i att det systematiska kvalitetsarbetet har gjorts utifrån förutsättningarna. För att skapa en lärorik förskola har förskolorna bland annat arbetat med målen för det kommunikationsstödjande arbetet, likabehandlingsarbetet och TAKK⁴. För att skapa förutsättningar för barns lärande har avdelningarna arbetat aktivt med gruppindelning och den pedagogiska miljön. Genom att dela in barnen i mindre grupper under dagen får varje barn mer tid med en pedagog. Gruppindelningarna är noga sammansatta utifrån vilken nivå barnen är på. Pedagogerna beskriver att arbetet med de mindre barngrupperna gynnar alla barn, men särskilt de barn som behöver extra stöd. Pedagogerna ser alla barn på ett annat sätt och kan besvara frågor och funderingar som kommer. Dock har detta viktiga arbete varit svårt under rådande pandemi.

Ett tydligt arbete för språk-, läs- och skrivutveckling har fortsatt med handledning av förste förskollärare inom området. Språk-, läs och skrivutvecklarna har stöttat förskolorna i att få tillgång till böcker. I detta har det pågått ett samarbete med bibliotekets barnboksbibliotekarie.

Förskolans förste förskollärare i språk och kommunikation har tillsammans med barnkultur-ansvarig på biblioteket planerat och genomfört en teater utomhus under hösten. Föreställningen Intermezzo med ClownkonstNU var mycket uppskattad av barn och vuxna.

Tillsammans med biblioteket har språk-, läs och skrivutvecklarna startat ett projekt med att producera en interaktiv affisch vars syfte är att få vuxna att inse vikten av högläsningens betydelse. Tanken är att lansera den med en happening på kommunens torg under våren 2022. Till affischen har de påbörjat att filma barn i våra barngrupper när de uttrycker sina tankar kring frågan "Varför är det bra att vuxna läser med barn?" Denna filmning kommer att fortsätta under vårterminen för att sedan kunna utgöra underlag till filmer kopplade till QR-koder som ska tryckas på affischerna.

Under året har information förmedlats av språk-, läs- och skrivutvecklarna, genom rektorernas informationsbrev eller veckobrev. Syftet med dessa är och har varit att informera kollegor om vad som händer och de har strävat efter att stötta med aktuell forskning och intressanta artiklar. Under hösten har enkäter tagits fram på uppdrag av rektorerna. En enkät genomfördes på KU-dagen i slutet av oktober. Den var riktad till all pedagogisk personal och syftet var att ta reda på hur man anser att utbildningen ger barnen möjlighet att utveckla sitt språk och sin förmåga att kommunicera.

Språk-, läs- och skrivutvecklarna har även tagit fram material, som ska undersöka hur kommunens 5-åringar ser på sitt eget lärande och hur 4-åringarna ser på trygghet i förskolan. De har genomfört provintervjuer med 5-åringarna för att se hur frågeställningarna fungerar. Ambitionen var att få förskolorna att genomföra intervjuerna under sen höst men pga. pandemin har allt blivit framskjutet.

Några nyckeltal

Antal	2019	2020	2021
Antal barn i förskola*		512	524
Antal barn i pedagogisk omsorg*		-	-
Andel av anställda med förskollärexamen	52%	49%	i/u
Antal barn per årsarbetare	5,5	5,5	i/u

*Förvaltningens egna uppgifter.

i/u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Andelen heltidstjänster i förskolan med förskollärlig legitimation har sedan 2017 minskat från 65 till 49 procent.

Framtida utveckling

Rekrytering av behöriga förskollärare är prioriterat för en god kvalitet i Bollebygds kommuns alla förskolor. Bollebygds kommun har de senaste åren haft en något lägre andel barn i förskola än riket. Det kan finnas olika anledningar till det. Dock har det betydelse för beräkning av behovet av förskoleplatser i förhållande till befolkningsprognos.

Tidiga upptäckter och tidiga insatser är ett fortsatt utvecklingsområde. Ett gott samarbete mellan barnhälsovård och förskoleverksamhet är av stor vikt för

⁴ <https://www.spsm.se/stod/specialpedagogiskt-stod/sprak-och-kommunikation/alternativ-och-kompletterande-kommunikation/manuell-och-kroppsnara-akk2/tecken-som-akk/>

att tidigt kunna identifiera barn i behov av ytterligare stöd. Det samarbetet har utvecklats och barns svårigheter uppmärksammas tidigt. Förskolan behöver kunna erbjuda behovsorienterade insatser så tidigt som möjligt för att om möjligt förebygga tilläggsproblematik och gynna en positiv utveckling för barnet.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2021			2020
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Förskola	-65 546	-65 688	1 142	-61 616

Verksamhet förskola redovisar ett resultat på 1 142 tkr. Verksamheten hade initialt höga personalkostnader och åtgärder för budget i balans inleddes med restriktivitet i vikarietillsättning, utfasning av corona-vikarier och minskning av resurser till barn i behov av stöd. Besparingarna lyftes då personalkostnaderna vänt inför hösten. Den höga sjukfrånvaron och vård av barn under hösten tillsammans med svårighet att tillsätta vikarier och tjänster har gjort att nollprognosen i delåret växt till ett överskott. Nettokostnaderna har ökat sedan föregående år med 4,1 procent.

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

Årets verksamhet

Skolorna har följt upp den kartläggning som gjordes i förskoleklass. Detta gör man genom att använda testmaterialet som används på hösten i årskurs 1. Det blir då en tydlig progression och man vet vad som behöver övas på inför nästkommande årskurs. Skolorna ser ingen skillnad i pojkars och flickors kunskapsnivå. Skolorna har under året fortsatt arbetet med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. Bollebygds skolan 7-9 har under våren 2021 granskats av Skolinspektionen gällande extra anpassningar och särskilt stöd.

Meritvärdet över tid har varit en tydlig nedåtgående trend från läsåret 2017/2018. Den trenden är brutet 2020/2021. Flickor och pojkars meritvärde har åter igen närmat sig varandra efter att ha haft en stor skillnad läsåret 2019/2020. Enligt forskning har föräldrars studiebakgrund stor betydelse för barnens resultat. Det kan man konstatera gäller även i Bollebygds kommun. Meritvärdet för eleverna, som har föräldrar med grundskoleutbildning eller gymnasial utbildning är 210 medan elever vars föräldrar är högskoleutbildade har ett meritvärde på 244. 36 procent av eleverna i årskurs 9 har föräldrar med en grundskoleutbildning eller gymnasial utbildning, 64 procent av eleverna har föräldrar, som har eftergymnasial utbildning.

Pandemin med tillhörande restriktioner har påverkat

verksamheten i fritidshemmen. Hög personalfrånväro har inneburit att inslag i grupperna och planeringstillfällen har drabbats.

Studier och samtal om specialpedagogik har skett på fritidshemmet. Enkätresultaten är goda – 96 procent av eleverna anser att de lär sig nya saker på fritids. Störst utrymme under året är lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse. På grund av pandemin har fritidshemmen varit ute mycket varje dag. Pedagogerna har erbjudit rastaktiviteter, vilka också används på fritidstiden.

Det har varit omtumlande läsår, att mitt under en brinnande pandemi försöka bedriva ordinarie verksamhet. Man kan inte ställa samma krav som vanligt på varandra. Alla måste utgå från att alla gör så gott de kan utifrån de förutsättningarna man har. Det har varit en intensiv period med mycket oro och planering för olika scenarion. Informationen uppdaterades ständigt. Det spreds och sprids många rykten och många tyckare får spridning och utrymme på sociala medier. Det har varit en tid av att lyssna på myndigheterna och följa de råd och riktlinjer som de presenterar. Allmänna råd är inga lösa tips, allmänna råd skall följas av alla varje dag och varje minut. Det är på vetenskaplig grund vi bedriver vårt arbete likväl i kris som i normaltillstånd. Det har varit många händelser, beslut och åtgärder utifrån pandemin även 2021 såsom:

- Fjärrundervisning i stora delar på högstadiet.
- Biblioteket har varit öppet men ingen mötesplats.
- Distansundervisning för gymnasiet och komvux.
- Under stor del av vårterminen var det inga resor under skoldagen till språk eller simning.
- Planeringen för Schools out avstannade och senare beslöt att ej genomföra med anledning av restriktionerna. Dock fanns flera medarbetare tillsammans med olika föreningar ute i samhället på skolavslutningskvällen.
- Föräldramöten har ställts in likaså skolavslutningar, utvecklingssamtal och uppträdanden.
- Vissa dagar och vissa klasser har haft fjärrundervisning då så många lärare varit sjuka.
- Med anledning av stor frånväro hos personal har förskolor några gånger bett vårdnadshavare hämta tidigare ibland vädjat till de vårdnadshavare som är hemma att barnen kan få vara hemma.

- Reglerna kring hur man får gå till arbetet eller stanna hemma, har ändrats flera gånger under året. Även om barn ska vara hemma eller inte.
- Skolan har varit stor del i smittspårningen. Under hösten har skolorna delat ut gurgeltester vid smittspårning. De används för provtagning av barn utan symtom som ingår i smittspårning när någon i klassen testats positivt för covid-19. Provkiten delas ut från skolorna, vårdnadshavare genomför i hemmet och lämnar sen till vårdcentralen i Bollebygd.
- Vi har bistått smittskydd med smittspårning i grundskola och förskola. Det har bitvis tagit mycket tid av rektor och skolsköterska.
- Ett samarbete med smittskydd har byggts upp med regelbundna möten varje vecka.
- Under hösten har alla elever från 12 års ålder erbjudits vaccin. Det är ungefär 59 procent som har vaccinerats med två doser under skoltid

Några nyckeltal

	2019	2020	2021
Meritvärde (17 ämnen)	239	225	231
Antal elever i skola*	1 310	1 311	1 327
Antal elever per lärare	11,9	12,4	i/u
Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, andel	73,4%	73,7%	i/u
Antal barn i fritidshem*	544	542	533
Antal elever/årsarbetare i fritidshem	21,3	20,2	i/u
Andel pedagoger med högskoleutbildning på fritidshem	43,7%	44,5	i/u
Antal elever grundsärskola*	8	11	15

*Förvaltningens egna uppgifter.

i/ u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Framtida utveckling

De ändrade kursplanerna i grundskolan, sameskolan och specialskolan är beslutade. De börjar gälla den 1 juli 2022. Målet har varit att göra kursplanerna till ett bättre arbetsverktyg för lärarna. Ämnets syfte och centrala innehåll ska få ett tydligare fokus i undervisningen och kunskapskraven ska bli ett bättre stöd när lärarna sätter betyg. Fakta och förståelse har betonats och innehållet skiljer sig tydligare mellan stadierna. På så sätt vill Skolverket skapa bättre förutsättningar för kvalitet och likvärdighet i undervisningen och se till att betygen blir mer tillförlitliga och rättvisande för eleverna.

Förslaget om utökad tid för studiestöd två timmar i veckan från årskurs 6 till årskurs 9 ligger hos lagrådet.

Går förslaget igenom kommer det att gälla från 1 juli 2022. Detta innebär en ökad kostnad för enheterna.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2021		2020	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Fritidshem	-19 039	-20 730	1691	-20 504
Grundskola	-133 803	-130 696	-3 107	-128 209
Grundsärskola	-9 608	-13 055	3 447	-6 509
Totalt	-162 450	-164 481	2 301	-155 222

Fritidshem redovisar ett resultat på 1 691 tkr. Man prognostiserade på våren ett underskott som man under året vänt genom bland annat restriktivitet i vikarietillsättning. Överskottet har ökat på grund av sjukdomstoppar, att elever samtidigt varit sjuka och på att inskrivna barn inte kommit i samma utsträckning, vilket bidragit till minskat vikariebehov och lägre personalkostnader för befintlig personal. Nettokostnaderna har minskat sedan föregående år med 7,1 procent.

Grundskola redovisar ett resultat på -3 107 tkr. Underskottet beror främst på för höga personalkostnader. Detta beror enligt verksamheterna på antalet barn med omfattande stödbehov, arbetet med hemmasittare, långtidssjukskrivningar, rehab, frånvaro

vid graviditeter och tillhörande vikariekostnader samt högre kostnader vid distansundervisning eftersom klassen förutom undervisande lärare behöver ha personal på plats.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 4,4 procent. Alla kostnader har ökat förutom övriga kostnader såsom inköp. Samtidigt har intäkterna minskat, främst bidrag.

Grundsärskola redovisar ett överskott på 3 447 tkr. Överskottet beror främst på den buffert som har lagts för de elever under utredning som ej ännu ej ingår i grundsärskolan. En ökning av elevantalet har skett under året både jmf budget och prognostiserat utfall, främst genom inflyttning.

Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 47,6 procent på grund av helårsutfall sarskola i år.

Gymnasieskola

Årets verksamhet

Ett viktigt stöd för det livslånga lärandet och möjligheten att söka arbete i framtiden är studie- och yrkesvägledning. Det är inte bara studie- och yrkesvägledarens (SYV) roll utan alla pedagoger i alla årskurser har i sitt uppdrag att vidga förståelsen för utbildning och lärande. I detta arbete ingår Framtidsdagen då Bollebygds skolan 7-9 bjuder in olika branscher för att presentera och möta elever från årskurs 6 under en dag.

Då Bollebygds kommun inte har något eget gymnasium finns det svårigheter med att stödja och följa upp eleverna på individnivå.

Våren 2020 har Bollebygds kommun fått en godkänd ansökan om ESF-medel till ”VI-projektet” genom Sjuhärads kommunalförbund och Folkhögskolan i Väst. Målgruppen är unga vuxna som varken arbetar eller studerar, UVAS, 15-24 år. Övergripande mål är att matcha individen med insats för att återuppta studier, gå in i nya studier eller närma sig arbete, samt minska psykisk ohälsa och stärka självkänsla.

För Bollebygds kommuns del kommer arbetet till övervägande del skötas av kommunens KAA-ansvariga på Arbetsmarknadsenheten, men ett nära sam-

Några nyckeltal

	2019	2020	2021
Antal elever i gymnasieskola	372	369	364

Typ av utbildning, procent	2019	2020	2021
Yrkesförberedande	34,4	36,1	i/u
Högskoleförberedande	58,3	58,5	i/u
Individuella programmet IM	7,3	5,4	i/u

i/u innebär att uppgift ännu finns för året.

Framtida utveckling

Utbildningsförvaltningen kommer fortsätta arbetet med övergångarna från grundskolan till gymnasieskolan genom att delta i VI-projektet. Ett fortsatt nära samarbete med gymnasieskolorna i Borås och Härryda för att stödja Bollebygds kommuns ungdomar i sina fortsatta studier.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2021		2020	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Gymnasieskola	-43 918	-44 929	1 011	-42 428

		2018	2019	2020	2021
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning hemkommun, genomsnitt	Bollebygd	13,9	14,3	13,9	14,1
	Riket	14,3	14,4	14,4	14,5
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	82,9	73,1	77,3	81,4
	Riket	71,7	71,8	71,5	73,9
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	82,2	89,0	78,5	87,3
	Riket	78,6	78,1	77,9	77,9
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	54,9	52,7	55,5	56,6
	Riket	54,4	54,6	54,3	56,3

arbete med andra delar av Socialförvaltningen, Närhälsa, Arbetsförmedling och Utbildningsförvaltning är en förutsättning för ett lyckat resultat. En lokal projektplan är framtagen, där arbetet med målgruppen ska stärkas genom att utveckla nya metoder och aktiviteter, förbättra samverkan mellan olika aktörer för att bättre möta ungdomars behov, och i samband med det öka kompetens och kunskap.

Insatserna startade i samband med höstterminen 2020 och ska pågå fram till juni 2022.

Gymnasieskola redovisar ett överskott på 1 011 tkr för helåret. En del av överskottet beror på lägre kostnader för busskort där en ny zonindelning för 2021 har gjort resorna till gymnasier i Borås blivit billigare. IM redovisar också ett överskott. Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 3,5 procent.

Vuxenutbildning

Årets verksamhet

Kommunal vuxenutbildning är en viktig del i det livslånga lärandet. Bollebygd deltar i samverkan med övriga Sjuhäradskommuner. Tillsammans kan man erbjuda kommuninvånare i Boråsregionen ett brett utbud av utbildningar och ha många fler utbildningar än vi skulle kunna ha var för sig.

Skollagen har under 2020 och 2021 ändrats gällande de övergripande målen för komvux och vilka som ska prioriteras till utbildningen. Syftet med förändringarna om mål, prioritering och urval är bland annat att komvux i högre grad ska bidra till arbetslivets behov av kompetens och bättre möta vuxnas behov av utbildning i olika skeden av livet.

De övergripande målen för utbildningen i 20 kap. 2 § skollagen (2010:800) har utökats så att det framgår att utbildningen även ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning.

Målen för den kommunala vuxenutbildningen är sedan den 1 juli 2020 att

- vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande.
- vuxna ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.
- den ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning.
- den ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet.

Några nyckeltal

Antal	2020	2021
Sökta och beviljade kurser	185	436
Fakturerade kurser	30 (23 personer)	162

Grundskola, gymnasium och gymnasiala yrkeskurser.
Förvaltningens egna uppgifter.

Månad	2020	2021
SFI, antal personer	77	68

Förvaltningens egna uppgifter.

Antal	2018	2019	2020	2021
Elever i kommunal grundläggande vuxenutbildning	14	15	22	26
Elever i kommunal gymnasial vuxenutbildning	102	151	153	136
Elever i SFI-utbildning*	0	36	77	68
Elever i särvox*	2	2	2	2

* Förvaltningens egna uppgifter, resterande från Kolada. 2021 ännu ej tillgängliga från Kolada.

Framtida utveckling

Kommuninvånare som söker vuxenutbildning kan delas in i grupper:

- Läsa in grundskola.
- Läsa in gymnasieskola
- Enstaka kurser på gymnasienivå som man inte läst på sina program (eller inte fått godkänt i) och som behövs för att läsa vidare på högskolenivå.
- Svenska för invandrare (SFI)
- Gymnasiala yrkesutbildningar, som företrädesvis finns inom samarbetet med Boråsregionen, BR-vux
- Särskild utbildning för vuxna (Särvox)

Den lilla kommunens dilemma är att ge god service åt de förhållandevis få kommuninvånare som vill läsa inom varje kategori. Samarbetet med Boråsregionens yrkesvux och det arbete utbildningsnämnden lagt ner på att få till regionala lärcentra kan därför underlätta och ge service åt dessa elever.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2021	2020
	Utfall Budget	Avvikelse Utfall
Vuxenutbildning	-3 178 -2 974	-204 -3 843

Vuxenutbildning redovisar ett underskott på -204 tkr för helåret. Även om utbildningar beviljas är det inte säkert att den sökande väljer att gå dem. Detta vet man först då fakturan/kostnaden för utbildningen inkommit. Söktrycket och beviljandet inte skilt sig så mycket från föregående år och prognosen baserades därför på kostnader för köpt vuxenutbildning 2020. Utfallet i kostnader jan-nov avviker inte mellan 2020 och 2021. Skillnaden ligger i kostnaderna som inkom i december där det 2020 inkom fakturor på köpt vuxenutbildning på 1,4 mnkr och 2021 på drygt 0,5 mnkr. Underskottet blev därför inte lika stort som prognostiserat. Nettokostnaden har minskat jämfört med föregående år med -17,3 procent.

Kultur och fritid

Årets verksamhet

Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. En aktiv och meningsfull fritid är en välfärdsfråga och utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Oavsett ekonomiska, sociala, kunskapsmässiga och fysiska förutsättningar, liksom ålder, kön könsidentitet/könsuttryck, sexuell läggning och kulturell bakgrund, har invånarna rätt till en meningsfull fritid. Kultur- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Kultur- och fritidsverksamhet är tillgänglig för alla och bidrar till människors livs-kvalitet och gör kommunen attraktiv för både boende och besökare.

Enligt Bibliotekslagen ska biblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska. Även barn och unga är en grupp som ska ägnas särskild uppmärksamhet med fokus på språkutveckling. Detta är ett led i att biblioteken ska ha ett ännu större fokus på vissa grupper och därmed öka jämlikheten och mångfalden

Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda dagens arbete med och för våra föreningar med syfte att göra det enklare att komma i kontakt med kommunen och få snabbare svar.

Föreningslivet är mycket viktigt för vår folkhälsa och samordningen mellan näringsliv, folkhälsa, lokalbokning och föreningarnas övriga kontakter med kommunen är viktig.

Arbetet med att skapa ett bibliotekskluster tillsammans med övriga bibliotek i Boråsregionen fortsätter. Vårens arbete har inriktats på nytt gemensamt bibliotekssystem samt gemensamt regelverk (ex. utlåningstid, antalet omlån, ersättning förlorade media mm).

Filialen i Töllsjö hade planer på att starta meröppet hösten 2021 för att göra verksamheten mer tillgänglig för invånarna. För att möjliggöra detta, har en del nya bokhyllor mm köpts in. Nu blev starten fördröjd och kom igång januari 2022. Biblioteket har också fått projektmedel från Kulturrådet. Medlen kommer bland annat användas till att undersöka intresset för en filial med meröppet i Olsfors, utveckla meröppet i Töllsjö mm.

Pandemin har gjort att öppethållandet på biblioteket har varit begränsat, vilket har medfört att antalet besökare är något färre. Pandemin har också påverkat föreningslivet negativt. Våren möjliggjorde dock att barnverksamhet (barn födda 2002 och yngre) kunde återuppta sina aktiviteter tack vare förändrade restriktioner.

Pandemin gjorde att Schools Out 2021 inte kunde genomföras likt tidigare år. Trots detta fanns det personal ute på skolavslutningskvällen och ungdomsgården hade tillfälligt öppet och bjöd ungdomarna på hamburgare. Även föreningslivet fanns ute denna kväll, som stöd till våra unga.

Bollebygds kommun tillsammans med Vårgårda kommun och Boy konsthall var en del av Borås Art Biennial. Projektet heter "Moving Out", där tre bildkonstnärer utsmyckade delar av Bollebygds tätort. Verken kommer att sitta uppe till i slutet av september. I april installerades ett ljudkonstverk tillsammans med projektet Ljudkonst 7-härad. Denna gång användes grottorna i Töllsjö. Ljudkonstnären heter Karin My och hennes verka "Fallande klippblock" kunde höras varje heltimme under våren och sommaren. Ljudinstallationen har uppmärksammats av både media och besökare.

Några nyckeltal Ekonomiskt resultat

Antal	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1 000 inv.	233	216	212	206	i/u
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0–17 år	13,6	12,9	12,9	13,5	i/u
Böcker i kommunala bibliotek, antal/inv.	5,0	4,8	4,7	4,8	i/u
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 13-20 år	19	17	13	13	i/u

Nettokostnad tkr	2021		2020	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Kultur och fritid	-10 223	-40 716	493	-9 633

Fritid och kultur redovisar ett överskott på 493 tkr för helåret. Överskottet beror på lägre personalkostnader på enheten och centralt, att pandemin gjort att arrangemang såsom Schools out och barnteatrar inte kunnat genomföras samt att föreningar inte kunnat bedriva verksamhet i samma utsträckning som tidigare. Nettokostnaden har ökat jämfört med föregående år med 6,1 procent. Detta beror på lägre intäkter än 2020, eftersom projektintäkter i år till projekt som fortlöper över 2022 och som inte kunnat genomföras

på grund av pandemin flyttats till 2022 för att kunna genomföras under 2022.

Framtida utveckling

Bollebygds kommun har ett rikt föreningsliv, trots sin storlek och begränsningar när det ex. gäller halltider med mera. Invånarantalet ökar varje år i Bollebygd vilket gör att möjligheten till kultur- och fritid blir mindre för invånarna vart år som går. Allt fler invånare ska samsas om de lokaliteter och det utbud som finns.

Det är en svårighet att jämföra Bollebygds kommun med andra likande kommuner när det gäller kultur- och fritid. I den statistik som finns att tillgå (ex. Kolada.se), så finns inte kulturskola, fritidsgård (eller likande) med i statistiken från kommunen. Trots detta så finns ju både kulturskola och fritidsgård i kommunen, men verksamheterna är organiserade på annat sätt jämfört med andra kommuner.

Kostnaden för bland annat kulturverksamhet har legat på en jämn nivå de senaste åren. Jämfört med andra likvärdiga kommuner i samma storlek, så är kostnaden för kultur och fritid låg i Bollebygds kommun. Den låga kostnaden beror givetvis på att kommunen inte har ex. en simhall eller ishall, men också på att budgeten inte har ökat i samma takt som invånarantalet. Det vill säga Bollebygds kommun lägger inte lika mycket av kommunbidraget på kultur och fritid som många andra kommuner gör.

Område funktionsnedsättning

Årets verksamhet

Under året har en förstudie av det nya boendet med inriktning mot autism genomförts. Fastigheten planeras att byggas på Sockelvägen. Det nya LSS-boendet kommer ha 6 lägenheter för permanent boende och även korttidsboende. Årets insatser har till mesta del handlat om att skapa ökad tydlighet, struktur och systematik.

Medarbetarenkäten som genomfördes under året visar på till största del förbättrade resultat. Betydligt fler medarbetare tycker att arbetet på arbetsplatsen är bättre organiserat nu jämfört med 2019. De som är positiva i frågan har ökat med 44 procentenheter i årets enkät. På frågan om man hinner med sina arbetsuppgifter har andelen positiva medarbetare ökat med 27 procentenheter. De som ser fram emot att gå till arbetet har ökat med 25 procentenheter jämfört med 2019 års resultat. Funktionsnedsättning har under våren påbörjat ett samarbete med Stadsmissionen, ett så kallat idéburet offentligt partnerskap, IOP. Syftet är att skapa meningsfullt arbete för deltagare

inom daglig verksamhet. Samarbetet kallas ”Allt går att återanvända”. Det har dubbla syften; återbruk och att skapa meningsfulla arbetsuppgifter för brukare inom daglig verksamhet. Hyresavtalen på kommunens serviceboende har uppdaterats och tydliggjorts till exempel vad som gäller vid in- och utflyttning. Det innebär att de som bor på boendet nu har hyresavtal precis som på den ordinarie bostadsmarknaden vilket ökar både självständighet och trygghet. För att öka brukarnas inflytande över verksamhetens innehåll på boende inom funktionsnedsättning har brukarråd återinförts.

Framtida utveckling

Utvecklingen för ökad delaktighet kommer fortsätta bland annat genom ökade möjligheter för brukare att ta del av, och vara del av samhällslivet till exempel genom meningsfull sysselsättning som ger ömsesidigt värde för den enskilde och för den som anordnar sysselsättning.

Några nyckeltal

Antal	2019	2020	2021
Boende vuxna och barn/unga	19	20	21
Daglig verksamhet	31	33	32

I siffrorna ovan så ingår även ca tre köpta platser för boende under 2021. Inom daglig verksamhet var det ca fyra platser som köptes av annan utförare 2021, dessa ingår också i siffrorna ovan.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2021		2020
	Utfall	Budget	Avvikelse
Funktionshinder	-37 404	-40 665	3 261
			-45 010

Verksamheten redovisade ett överskott med 3 261 tkr. Nettokostnaderna har minskat med 17 procent jämfört med 2020 och beror på minskade kostnader för köpt verksamhet och även lägre personal- och lokalkostnader.

Äldre

Årets verksamhet

Den alltjämt pågående pandemin präglade början av året då mycket arbete lades på att minska smittspridningen. I takt med att bekräftade fall minskade så har också arbetet mot smittspridning kunnat minska, men är fortfarande en vardag för verksamheterna inom äldreomsorgen.

Äldreomsorgslyftet som innebär möjlighet till kompetensutveckling för äldreomsorgens personal har pågått som vanligt och äldreomsorgen har under året begåvats med 10 nya undersköterskor tack vare satsningen. Den förebyggande verksamheten har utökats med ett specialteam för psykisk hälsa och demens som främst fungerar som stöd till omsorgspersonalen som i sin tur ger stöd till brukare och anhöriga.

En insats för att förbättra bemötandet inom äldreomsorgen har slagit väl ut. Det har gjort att en dialog kring professionellt bemötande blivit ett naturligt inslag vilket ökar medvetenheten hos medarbetarna kring professionellt bemötande. Medarbetarenkäten visade förbättrade resultat.

Framtida utveckling

De kommande åren fram till 2030 kommer andelen personer över 80 år att öka med 30 procent enligt befolkningsprognosen. Planering pågår för att hantera detta. En enkät där frågor ställdes kring vad man som invånare i Bollebygd önskar av ett nytt vård- och omsorgsboende har genomförts under året. Av svaren går att utläsa att många vill bo i en egen fullt utrustad lägenhet med fler än ett rum, ha möjlighet att laga sin egen mat eller besöka en närliggande restaurang och tillgång till ett utbud av aktiviteter att delta i, i samvaro med andra.

Förebyggande insatser behöver öka för att ge äldre goda förutsättningar till livskvalité i bemärkelsen självständighet, delaktighet i samhällslivet, möjlighet till social gemenskap och tillgång till information kring hur man kan få stöd och hjälp via kommunen om behov finns.

En äldreomsorgslag utreds som syftar till att få till stånd långsiktiga förutsättningar för äldreomsorgen, tydliggöra äldreomsorgens uppdrag och innehåll, samt säkerställa tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens inom äldreomsorgen. Lagen är tänkt som ett komplement till socialtjänstlagen, med särskilda bestämmelser kring äldre.

Vård och omsorg står inför stora problem med kompetensförsörjningen i framtiden. Stora pensionsavgångar väntas och samtidigt väljer färre ungdomar

vård- och omsorgsutbildningar och en karriär på det spåret. Detta sker samtidigt som den kommande generationen äldre är mycket stor.

Digitalisering överbryggas inte hela glappet mellan behov och tillgång till personal, utan verksamheterna behöver lägga stort fokus på att göra det mer attraktivt med en karriär inom vård- och omsorgsyren. Att återupprätta yrkesstoltheten i dessa grupper. För att det ska bli möjligt behövs en förbättrad arbetsmiljö såsom förutsättningar att utföra arbetet tillfredsställande, att kunna hålla sig frisk genom hela arbetslivet, karriärmöjligheter, omväxlande och intressanta tjänster som passar den kommande generationen bättre. Även anställningsförhållandena behöver ses över såsom till exempel att heltid blir norm. Vård- och omsorgssektorn har en stor utmaning i att möta de kommande generationernas krav på sin arbetssituation.

Det blir allt svårare att rekrytera chefer till vård- och omsorg varför det är också viktigt att se över chefers förutsättningar, arbetsmiljö och anställningsförhållanden. En ökande administration för chefer behöver tas om hand av ett effektivt administrativt understöd.

Några nyckeltal

	2019	2020	2021
Procentuell beläggning SÄBO			
Hus B (snitt/år)	96%	98%	100%
Procentuell beläggning SÄBO			
Hus A (snitt/år)	95%	102%	98%
Procentuell beläggning			
Hus C korttidsenhet	100%	93%	83%
Antal brukare hemtjänst (snitt/år)	127	133	133
Beslutade timmar hemtjänst per månad i genomsnitt		5 476	5 649

SÄBO = särskilt boende

Under 2019 växte kön till särskilt boende för äldre, säbo, och korttidsboendet var till stora delar dubbelbelagt vilket resulterade i en stor ökning av hemtjänsttimmar detta år, då de som var beviljad plats behövde omsorg i hemmet i större utsträckning. Under mars 2020 startade pandemin vilket gjorde att boendet stängdes med följd att ingen kunde flytta in under ca 6 månader. Effekten av detta var att det uppstod tomma lägenheter på boendet. Ändrade riktlinjer samt att kön till säbo tömdes under 2021 har gjort att hemtjänsttimmar har minskat.

Beläggningsgraden på korttidsenheten var i snitt 63 procent, beläggningen har minskat jämfört med 2020. Orsaken är bl.a. att korttiden har haft i uppdrag

att ha lediga rum i beredskap för covidsjuka patienter.

Antalet beslutade timmar för hemtjänst har minskat med 15 procent jämfört med 2020. Orsaken är att en del brukare påverkas av de nya riktlinjerna för handläggning av bistånd till äldre, bortgångar bland de som haft dubbelbemanning med stort vårdbehov samt flytt till särskilt boende och andra kommuner. Under 2020 hade även fler brukare insatser genom hemtjänsten vilka egentligen var i behov av en korttidsplats eller särskilt boende, men på grund av pandemin som medförde inflyttningsstopp på boendet kunde de inte flytta in.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2021		2020	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Äldreomsorg	-96 778	-97 854	1 076	-93 250

Stöd till individer och familjer

Årets verksamhet

Verksamheten redovisar ett överskott 1 076 tkr. Nettokostnadsökningen är 3,8 procent jämfört med 2020. Relativt låg nettokostnadsökning beror på ersättning för pandemin från staten och beviljade statsbidrag. Även reducerade kostnader närståendestöd, köpt verksamhet och kapitalkostnader jämfört med 2020.

Individ- och familjeomsorgens 2021 har präglats av snabb och intensiv utveckling med målen rättssäker handläggning och budget i balans. Vid årets utgång syns ett positivt budgetresultat som till största del beror på ett lågt antal placeringar och en viss underbemanning. Det går ännu inte att dra några slutsatser om att förändringen mot ett lågt behov av externa placeringar är bestående då det är för kort tid för att kunna se trender. För att kunna möta kommuninvånarnas behov av stöd har individ- och familjeomsorgens utförarenhet omorganiserats och en tjänst har konverterats till en cheftjänst för att skapa möjligheter att driva verksamheten framåt mot ökad kvalitet.

Verksamheten har arbetat med en rättssäker handläggning genom att säkerställa att nationella riktlinjer följs och att verksamheten har kompetens att använda sig av välrenommerade metoder i såväl utredning som uppdragsplanering. Verksamheten arbetar även aktivt med kravställning utifrån individens egen förmåga och ser till gränsdragningar mot andra huvudmän, så som Försäkringskassan, sjukvården eller arbetsförmedlingen. För att skapa en tydligare verksamhet har mottagningsfunktioner införts på båda myndighetsenheterna så att invånarna får en väg in

i verksamheten. En omstrukturerad av tjänster har även gjorts på myndighetsenheten för vuxna för att skapa en större flexibilitet i verksamheten och minska sårbarheten. Under året har det varit ett fortsatt högt inflöde av ärenden till socialtjänsten, främst gäller det orosanmälningar som rör barn och unga. En mycket stor del av anmälningarna rör våld mot barn, antingen direkt eller som biperson.

Arbetsmarknadsenheten har tillsammans med HR-avdelningen arbetat för att skapa ett stödmaterial för stödanställningar och utveckling av enkla jobb för att möjliggöra sysselsättning efter förmåga. Arbetsmarknadsenheten har även utökat kontakterna med civilsamhället för att skapa fler alternativ för sysselsättning. Trots det har det varit svårt att få ut personer i självförsörjning och verksamheten når inte riktigt upp till målet om andel aktivt arbetssökande som skrivits ut från kommunens verksamhet under året. Resultatet är betydligt bättre än vad det var 2020 men effekter av pandemin syns fortfarande på arbetsmarknaden, särskilt för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Antalet hushåll som har fått ekonomiskt bistånd i mer än tio månader har genom aktivt arbete med målgruppen minskat vid årets slut även om andelen har ökat. Att andelen har ökat beror på att även det totala antalet hushåll som får ekonomiskt bistånd har minskat, även detta är ett resultat av ett aktivt arbete på egen försörjning och rätt huvudman.

Individ- och familjeomsorgen har utvecklat samverkan med utbildningsförvaltningen i ett stort antal frågor under året och det har gett goda resultat. Genom samverkan har gemensamma utvecklingsområden kunnat identifieras och börjat arbetas med. Samverkan fortsätter under 2022, bland annat genom utredning av samverkansmöjligheter kring barn med problematisk skolfrånvaro.

Under 2021 har individ- och familjeomsorgen diskuterats flitigt på sociala medier och, i viss utsträckning, även i traditionella medier. Det har under perioder haft en negativ inverkan på medarbetarna men överlag har det setts som en naturligt följd av de förändringar som gjorts i verksamheten. Den tydliga inriktning som verksamheten har haft på rättssäkerhet och likabehandling har inneburit att kommunens tillämpning av lagstiftningen i viss mån har ändrats för att bättre följa förvaltningsdomstolens tillämpning och den tolkning som görs i andra kommuner.

Antalet hushåll som har fått ekonomiskt bistånd har minskat genom aktivt och riktat arbete med rätt insatser och tydlig inriktning mot sysselsättning. Resultatet för 2021 ligger i nivå med liknande kommuner och under 2022 har verksamheten som mål att snittet

ska bibehållas under året. Antal beviljade dygn inom missbruksvård för vuxna har varit lågt under året. Det beror bl.a. på den utveckling av öppenvårdsverksamheten som gjorts under året vilket inneburit att fler personer kunnat erbjudas öppenvård i kommunens egen verksamhet i större utsträckning samt på införandet av evidensbaserade bedömningsinstrument som gett en större träffsäkerhet i insatserna. Det går inte ännu att dra några slutsatser om hur behovet kommer att se ut under kommande år, utvecklingen följs noga och verksamheten strävar efter att erbjuda så mycket vård som möjligt i egen regi.

Antal beviljade dygn på hem för vård och boende för barn och unga är lägre 2021 jämfört med 2020 främst på grund av att verksamheten 2020 hade flertalet långa placeringar som har ersatts av andra insatser genom en behovsprövning och aktivt arbete med matchning mellan behov och insats.

Antalet barn i familjehem har minskat något under 2021 på grund av att verksamheterna har arbetat med vårdnadsöverflyttning i flera ärenden där det varit aktuellt.

Anmälningar av barn och unga som far illa har minskat marginellt jämfört med 2020. Det saknas allmänt tillgänglig statistik om orosanmälningar men de flesta kommuner i landet rapporterar en ökning av orosanmälningar under de senaste åren. En jämförelse i ett tioårsperspektiv visar att antalet anmälningar har ökat med drygt 470 procent sedan 2012 och i ett kortare perspektiv har antalet anmälningar ökat med 33 procent sedan 2019. Antalet inledda utredningar har ökat i ungefär samma omfattning i ett tioårsperspektiv, drygt 350 procent, men inte i kortare perspektiv, jämfört med 2019 är ökning ca 9 procent. Verksamheten har en hög ärendebelastning, vilket är samma som rapporteras i majoriteten av Sveriges kommuner.

Framtida utveckling

Under 2022 ska integrationsenheten och ungdomsenheten tydliggöra och konkretisera sina uppdrag för att bättre kunna följa effekter av arbetet. Det idéburna offentliga partnerskapet som inleddes under 2021 ska utvecklas under 2022 till att omfatta samsättning för andra grupper än brukarna på daglig verksamhet. Särskilt fokus kommer att ligga på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och som har behov av arbetsträning samt personer som är i behov av sysselsättning men som inte kan hänvisas till den ordinära arbetsmarknaden. Under 2022 ska verksamheten även utveckla anhörigstöd för personer som inte omfattas av äldreomsorgens anhörigstödjare, utveckla återbruk samt utreda och starta upp familjecentral.

Några nyckeltal

Antal	2020	2021
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll i snitt per månad	69	58
Placeringar vuxna missbruk (HVB+LVM) antal dagar	1 991	15
Placeringar barn och unga, HVB-hem antal dagar	772	120
Placeringar barn och unga, familjehem antal individer*	25	21
Aktualiseringar	712	744
Anmälningar barn och unga **	417	412
Antal öppnade utredningar barn och unga **	136	146

*Placeringar kortare än 14 dagar har uteslutits

**Uppgifterna gäller antal anmälningar totalt oavsett om de leder till utredning.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	Utfall	2021 Budget	2020 Utfall	Avvikelse
I FO, nettokostnad	-40 062	-46 486	-49 956	-6 424

Verksamheten redovisar 2021 ett överskott med 6 424 tkr. Nettokostnaderna är ca 20 procent lägre jämfört med 2020.

Samhällsbyggnad

Årets verksamhet

Arbetet med framtagande av översiktsplan startade upp under januari 2020 och har haft högsta prioritet. Arbetet har genomförts med stöd av konsult och översiktsplanen beräknades kunna färdigställas i december 2021, enligt tidplan. I december återremitterades dock ärendet om fastställande av ny översiktsplan genom beslut i kommunfullmäktige. Arbetet med denna kommer därmed att fortsätta under 2022.

Arbetet med att revidera bostadsförsörjningsprogrammet har påbörjats, arbetet sker digitalt och med en arbetsgrupp med deltagare från alla förvaltningar samt Bollebo. Planenheten har reviderat och uppdaterat flera äldre styrdokument och rutiner, för att skapa möjligheter för effektivare planprocesser. Under året har två markanvisningstävlingar genomförts, en gällde en industritomt på Rinna och en gällde Tyftet där försäljning har genomförts för byggnation av 14 parhus.

De delar av ledningsgruppen som arbetar med de tekniska delarna har under 2021 genomfört ett arbete med processkartläggning vad gäller ärendegångar. Syftet har varit att stärka ledningsgruppen i samar-

te över enhetsgränserna, göra gemensamma analyser kring förutsättningar och skapa en processkarta över en hel samhällsbyggnadsprocess.

Lokalresursplanen för Bollebygds kommun har behandlats politiskt och i april månad antogs lokalresursplanen av kommunfullmäktige. Den ligger till grund för ett långsiktigt arbete utifrån ett helhetsperspektiv gällande kommunens verksamhetslokaler och är ett viktigt verktyg för att ta fram en investeringsbudget.

Gång- och cykelväg från centrum ner bredvid Ekedalsvägen är nu anlagd. I projektet sökte och erhöll kommunen medfinansiering av Trafikverket.

Bollebygds kommun har ett samverkansavtal med Open Infra Core AB. Det handlade initialt om cirka 1 000 hushåll på landsbygden som fortfarande saknade fiber. Det är framför allt de nordöstra och sydliga delarna av kommunen som är berörda. Arbetet kom inte i gång som beräknat under 2020, men är nu pågående och beräknas kunna slutföras till sommaren 2022. Enligt bredbandskartan så har ca 65 procent av hushållen tillgång till fiber (oktober 2020, nyare statistik ej tillgänglig). Utanför tätort är det ännu lägre, 21 procent.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bygglovsenhet har sedan förra våren märkt av ett ökat tryck och har inte kunnat möta efterfrågad tillgänglighet och service pga. resursbrist. Inkommande ärenden har fått prioriteras. Under andra halvåret har förstärkning inom bygg skett genom administrativt stöd och genom konsult samt rekrytering av ytterligare en bygglovshandläggare. Inom bygg- och miljöenheten har nästan ingen egeninitierad planerad tillsyn kunnat genomföras, med undantag för livsmedelsområdet. Inom detta tillsynsområde har stor hänsyn fått tas till verksamhetsutövaren vad gäller typ av tillsyn samt tidpunkt. Samhällsbyggnadsnämnden har sett konsekvenser av att de personella resurserna och ekonomin inte följer med när kommunen växer. Förvaltningen har inte klarat att hålla den servicegrad och takt som kommuninvånarna och företagarna förväntar sig.

Inköp av en ny typ av städmaskiner har gjorts. Det är golvvårdsrondeller, som möjliggör maskinell städning med enbart rondeller och vatten.

Gränsdragningslista inom fastighet har tagits fram där det framgår vem som ansvarar för vilka kostnader. Fördelningen av internhyror har reviderats för att bli tydligare.

Framtida utveckling

Fortsatt arbete kommer ske med trafikmiljön genom

Olsfors, där det ska bli tydligare längs väg 1757 att man passerar genom en tätort. Det planeras även för att bygga tätortsportaler vid de två korsningarna 1757/1759 (Gesebolsvägen) och vid väg 1757 (Upptröstvägen/Eriksdalsvägen). Det görs för att minska korsningarnas storlek och för att säkerställa att trafikanterna följer hastighetsgränserna på 30 eller 50 km/tim. Övergången för oskyddade trafikanter ska förbättras. Gång- och cykelväg i Olsfors ska förlängas från Eriksdalsvägen i öster till fotbollsplanen i väster. Projektet har blivit senarelagt, nu med planerad uppstart under våren 2022. Kommunen kommer också i samband med det att byta ut en huvudvattenledning. Det kommunala belysningsansvaret behöver utredas och kommunens belysningsanläggningar behöver ses över för att komma ifatt med reinvesteringar. En trafikingenjör bör kunna anställas under senare delen av 2022.

Som nämnts ovan fortsätter arbetet med översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet. En skogsbruksplan kommer att tas fram.

Ny taxa inom miljöbalken planeras att tas fram.

Vissa organisationsförändringar kommer att ske. T.ex. ska lokalstrategen organisatoriskt tillhöra kommunstyrelsen.

Några nyckeltal

Antal	2019	2020	2021
Tid från planuppdrag till antagande (median i månader)	30	43	43
Tid från samrådsstart till antagande (median i månader)	11	11	9,5
Kostnad för bidrag bostadsanpassning, tkr	3 391	1 433	1 813
Andel svenskproducerade livsmedel	71 %	71%	71%
Andel ekologiska livsmedel	40 %	44%	51%

Kostnad bostadsanpassning avser endast bidraget, förvaltningens personalkostnader ingår inte här.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr*	2021		2020
	Utfall	Budget	Avvikelse
Samhällsbyggnad	-36 600	-37 129	529
			-37 507

Renhållning

Årets verksamhet och framtida utveckling

Kommunerna har, enligt lag, ansvar för att upprätta och anta en avfallsplan. En gemensam avfallsplan har arbetats fram där Boråsregionen Sjuhärads kommu-

nalförbund drivit arbetet med framtagandet genom en projektledare. Syftet var att få ett gemensamt styrdokument med mål och åtgärder för den fortsatta utvecklingen av avfallsförebyggande och avfallshandling i regionen. Den regionala avfallsplanen antogs av kommunalförbundets direktions i september 2021 och nu inleds arbetet med att i samverkan genomföra målen i planen. Boråsregionen ska stödja kommunerna i implementeringen och genomförandet av planen och arbeta för en långsiktigt hållbar region.

Renhållningstaxan genomgår för närvarande en totalöversyn där den föreslås ändras från grunden. Kommunen står också inför flera nya utmaningar till följd av nationella mål, den regionala avfallsplanen och förestående kommunalt insamlingsansvar för returpapper. Renhållningstaxan tar sin grund i den regionala avfallsplanen och de nya avfallsföreskrifterna som också håller på att arbetas om från grunden. Utgångspunkten är att avfallsavgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för avfallshandlingen.

Arbetet med att införa Grönt kort fortgår. Under arbetets gång har man sett fördelar i att uppgradera handlingen av nuvarande bomsystem och integrera detta som en helhet i Grönt-kortsystemet. Arbetet med att upphandla har varit resurskrävande, bl.a. med att ta fram teknisk specifikation.

Projektet om återbruk har fortsatt under 2021. Under hösten beslutade kommunfullmäktige att ge budget för återbruk till socialnämnden. Återrapportering till kommunstyrelsen kring uppdraget sker under våren 2022.

Ekonomiskt resultat

	2021			2020
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Intäkter	12,5	11,6	-0,9	11,6
Kostnader	-13,5	-12,1	-1,4	-12,5
Nettokostnad	-1,1	-0,5	-0,5	-0,9
Budget	-0,5	-0,5	-0,0	-0,0
Reglering med fond	-	-	-	0,5
Resultat efter ev. reglering	-0,5	-	-0,5	-0,3

Nettokostnaden för renhållning var -1,1 mnkr. Dvs. verksamheten gick inte runt på taxeintäkterna.

VA-verksamheten

Årets verksamhet

För att möta framtida befolkningsökning, miljökrav och exploateringsbehov i Bollebygds kommun är

kommunen delägare i Gryaab och under våren 2020 erhöll Gryaab nytt tillstånd för att ta emot och rena avloppsvatten fram t.o.m. 2036. Utifrån tillståndets lydelse har tät dialog hållits med Länsstyrelsen och Gryaab för att möjliggöra att Bollebygds kommun kan släppa avloppsvatten mot Gryaab. Under våren 2021 har beslut erhållits från Länsstyrelsen som medger detta. Dialogmöten har hållits med Härryda Vatten och Avfall AB (ett nytt bolag inom Härryda kommun) för att bl.a. ta fram en avsiktsförklaring.

Arbetet med VA-planen är uppstartad och pågår med fokus på justering av VA-policy och handlingsplan (utbyggnadsplan, åtgärdsplan) för VA.

Det fleråriga arbetet med revidering av vattenskyddsområdet för Backa vattentäkt med tillhörande skyddsföreskrifter har under årets antagits av kommunfullmäktige. Det gamla vattenskyddsområdet med tillhörande skyddsföreskrifter är därmed upphävt.

Framtida utveckling

Handlingen av framtida avloppsrening är det som dominerar arbetet under 2022 och framåt. Det finns flera delar, främst anslutningen mot Rävlanda och vidare mot Hindås. Beräkningar och avtal behöver slutas med Härryda VA. En annan del gäller nedläggningen av reningsverket i Olsfors och förläggande av ledningar från Olsfors mot Bollebygd. Det handlar om investeringar på hundratals miljoner, varav en viss del ska delas med Härryda VA.

Samhällsbyggnadsnämnden har genom beslut i slutet av 2018 gett förvaltningen i uppdrag att utreda ägande och ansvar av VA i område "Sanatoriet". Arbetet med detta pågår fortfarande och har inte kunnat prioriteras under 2021.

VA-redovisning

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1	20,3	17,9
Verksamhetens kostnader	2	-16,7	-14,0
Avskrivningar		-3,1	-3,2
Verksamhetens nettokostnader		0,4	0,8
Finansiella kostnader		-0,8	-1,0
Verksamhetens resultat		-0,4	0,2
Skattefinansiering enligt budget		1,7	2,1
Reglering skuld VA-fond		-1,3	-1,9
Årets resultat		0,0	0,0

Verksamhetens resultat för VA var ett underskott med 0,4 mnkr. Genom skattekollektivet så sköts 1,7

mnkr till vilket då ger ett överskott på 1,3 mnkr, detta överskott läggs till den VA-fond som är inrättad för att täcka ökade kostnader då reningsverket i Bollebygd ska ersättas med annan lösning. Beslut finns om att ansluta kommunen till Gryaab vilket kräver att ledningar läggs i riktning västerut.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	2021	2020
Anläggningar	3	62,3	63,9
Maskiner och inventarier	4	1,5	2,0
Pågående investeringar		5,2	2,4
Summa anläggnings- tillgångar		68,9	68,2
Kundfordringar		0,8	0,7
Summa omsättnings- tillgångar		0,8	0,7
Summa tillgångar		69,7	69,0
Eget kapital		0	0
Summa eget kapital		0	0
Långfristiga skulder		39,1	44,5
Kortfristiga skulder	5	30,6	24,5
Summa skulder		69,7	69,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		69,7	69,0

Noter VA-verksamheten	2021	2020
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Anslutningsavgifter	0,7	0,5
Förbrukningsavgifter	19,6	17,4
Övriga intäkter	0,0	0,0
Summa verksamhetens intäkter	20,3	17,9
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-5,5	-5,6
El	-1,7	-1,2
Lokalhyror	-0,3	-0,3
Övriga kostnader	-9,2	-6,8
Summa verksamhetens kostnader	-16,7	-14,0
Not 3 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	107,9	106,8
Ackumulerade avskrivningar	-45,6	-42,9
Bokfört värde	62,3	63,9
Redovisat värde årets början	63,9	66,1
Investeringar	1,1	0,5
Flyttningar/omklassificeringar	-	-
Avskrivningar	-2,7	-2,7
Redovisat värde periodens slut	62,3	63,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod för fastigheterna: 41,6 år (mark skrivs inte av)		
Not 4 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	8,7	8,8
Ackumulerade avskrivningar	-7,2	-6,8
Bokfört värde	1,5	1,9
Redovisat värde årets början	1,9	2,1
Investeringar	0,0	0,3
Flyttningar/omklassificeringar	-0,1	-
Avskrivningar	-0,4	-0,4
Redovisat värde periodens slut	1,5	1,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod: 9,9 år		
Not 5 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	2,9	1,1
Upplupna kostnader	0,3	0,1
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	17,2	14,4
Förutbetalda intäkter (VA-fond)	10,2	8,9
Summa kortfristiga skulder	30,6	24,5

Redovisningsprinciper för VA

VA-verksamheten följer samma principer som kommunen i övrigt när det gäller avskrivningstider, periodiseringar m.m.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

Uppdrag och antal lägenheter

Stiftelsen äger och förvaltar 413 lägenheter i kommunen samt 12 lokaler. Fastigheterna finns främst i Bollebygds tätort men också i Olsfors och i Töllsjö. Jämfört med 2020 har antalet lägenheter ökat med 13 stycken, dessa finns i Töllsjö och är av typen radhus och parhus. Under 2023 kommer byggnation att påbörjas för 28 nya lägenheter i Bollebygds tätort, på Vinkelvägen. Bygglov finns beviljat. Utöver lägenheterna ovan så äger man också ett äldreboende med 83 lägenheter.

Bollebos vision är att förvalta 700 lägenheter år 2028. Efterfrågan på boende är mycket stort, hyresbortfallen är på en låg nivå, för 2021 var det 88 tkr och för 2020 var det 139 tkr.

Ekonomisk utveckling

Några nyckeltal	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning, mnkr	43,8	40,7	39,0	37,6	37,6
Resultat efter finansiella poster, mnkr	2,4	3,9	0,0	1,2	6,6
Balansomslutning, mnkr	310,9	314,5	276,6	274,5	277,2
Justerat eget kapital, mnkr	53,8	51,8	48,6	48,5	47,5
Soliditet, %	17,3	16,5	17,6	17,7	17,1
Medeltal anställda	9	9	9	8	8

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2021	2020
Hyresintäkter	43,8	40,7
Övriga intäkter	0,3	0,3
Summa intäkter	44,1	41,0
Direkta fastighetskostnader	-24,1	-20,7
Övriga externa kostnader	-2,4	-2,7
Personalkostnader	-5,5	-4,8
Avskrivningar	-9,0	-8,0
Summa rörelsekostnader	-40,9	-36,2
Rörelseresultat	3,2	4,8
Finansiella poster	-0,9	-0,9
Resultat efter finansiella poster	2,4	3,9
Bokslutsdispositioner	0,6	-0,8
Resultat efter bokslutsdispositioner	3,0	3,2
Skatt på årets resultat	-0,5	-0,6
Årets resultat	2,5	2,5

Stiftelsens resultat för 2021 var ett resultat på 2,5 mnkr.

Stiftelsen har gynnats av en låg ränta även 2021. Snitträntan på lånen var 0,21 procent och räntekostnaderna var 0,9 mnkr. Lånesumman var densamma som 2020, 249 mnkr. Underhållskostnaderna var 9,1 mnkr vilket är den nivå som man kommer att ligga på under den kommande femårsperioden. Stiftelsen ser risker med kraftigt ökade byggpriser framöver.

	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 r.o.k.	29	81	110
2 r.o.k.	193	2	195
3 r.o.k.	141		141
4 r.o.k.	49		49
5 r.o.k.	1		1
Summa	413	83	496

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Revisorerna

2022-04-21

Till
Fullmäktige i Bollebygds kommun
organisationsnummer 212000-2973

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd revisor den verksamhet som bedrivits i kommunens stiftelse. Granskningen av kommunen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

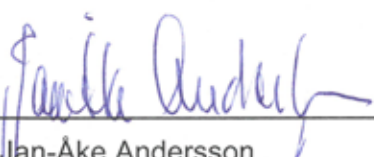
Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Bollebygds kommun 2022-04-21

 Jan-Åke Andersson
 ordförande

 Margaretha Almqvist-Malmsjö
 vice ordförande

 Leif Arvidsson

 Elin Axelsson

 Göran Nordh

Bilagor

Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2021
 Sammanfattande PM "Grundläggande granskning 2021, PwC
 Revisionsberättelse för stiftelsen Bollebo 2021

I tabellen framgår kopplingen mellan resultaträkningen och driftredovisningen. Belopp är i tkr.

	Resultaträkningen										Driftredovisningen			
	Externa poster	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader	Avskrivn	Verks.netto-kostnader	Skatteint. o gen.statsbidr	Verksamhetens resultat	Finansiella int.	Finansiella kostn.	Resultat efter finansiella poster		Årets resultat	Interna poster intäkter	Interna poster kostnader
Kommunfullmäktige	0	-1 227	-175		-1 402		-1 402		-1 402		-1 402		-5	-1 407
Kommunstyrelsen	2 872	-48 849	-2 569		-48 546		-48 546		-48 547		-48 547	589	-4 684	-52 641
Utbildningsnämnden	31 015	-263 669	-1 477		-234 131		-234 131		-234 136		-234 136	267	-51 683	-285 552
Socialnämnden	38 807	-206 995	-756		-168 943	3 767	-165 176		-165 178		-165 178	335	-10 259	-175 102
Samhällsbyggnadsnämnden	39 812	-113 322	-22 803		-96 313		-96 313		-96 318		-96 318	67 803	-8 085	-36 600
Revisionen	0	-776	0		-776		-776		-776		-776			-776
Valnämnden	0	-78	0		-78		-78		-78		-78			-78
Överförmyndare	0	-792	0		-792		-792		-792		-792			-792
Jävsnämnden	0	-15	0		-15		-15		-15		-15			-15
Summa nämnder	112 507	-635 723	-27 780		-550 996	3 767	-547 228	0	-547 241		-547 241	68 994	-74 716	-552 962
Ofördelad budget														
Lönerörelse					0		0		0		0			0
Räntenetto och pensioner mm	305	-13 407			-13 102		-13 102	1 888	-1 426		-12 640	5 721		-6 919
Reavinster/förluster	11 139	-1 200			9 939		9 939		9 939		9 939			9 939
Summa ovan	123 951	-650 330	-27 780		-554 159	3 767	-550 392	1 888	-1 438		-549 942	74 716	-74 716	-549 942
Skatteintäkter och generella statsbidrag					0		606 351		606 351		606 351			606 351
Årets resultat	123 951	-650 330	-27 780		-554 159	610 119	55 959	1 888	-1 438		56 409	74 716	-74 716	56 409

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**